1 Timotei - Comentarii W. McDonald

Pavel se prezintă mai întâi pe sine, ca apostol al lui Isus Cristos. Un apostol este un „trimis". Aşadar Pavel spune că a fost rânduit de Dumnezeu să desfăşoare o lucrare misionară. împuternicirea lui Pavel a fost prin porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru şi Domnul Isus Cristos, nădejdea noastră. Aceste cuvinte subliniază că nu Pavel a fost cel care a ales de la sine această slujbă, ca mijloc de subzistenţă, după cum nu oamenii l-au ordinat pentru lucrarea sa. Ci el a primit o chemare precisă de la Dumnezeu pentru a predica, a-i învăţa pe oameni şi a suferi. În versetul acesta, Dumnezeu Tatăl este numit Mântuitorul nostru.

De obicei, în Noul Testament Domnul Isus este numit Mântuitorul, ne-existând nici o contradicţie în asta. Dumnezeu este Mântuitorul oamenilor în sensul că El doreşte mântuirea lor, că L-a trimis pe Fiul Său să realizeze lucrarea de răscumpărare şi că le dă viaţă veşnică tuturor celor care îl primesc pe Domnul Isus prin credinţă. Cristos este Mântuitorul în sensul că El realmente S-a dus la cruce şi a isprăvit lucrarea ce trebuia săvârşită pentru ca Dumnezeu să-i poată mântui pe păcătoşi, cu îndeplinirea cerinţelor neprihănirii Sale.

Domnul Isus Cristos este denumit aici nădejdea noastră. Asta ne aminteşte de Coloseni 1:27: „Cristos în voi, nădejdea slavei." Singura noastră nădejde de a ajunge în rai se află în Persoana şi lucrarea Domnului Isus. De fapt, toate perspectivele minunate pe care ni le prezintă Biblia sunt ale noastre doar în virtutea legăturii noastre cu Cristos Isus.

Notaţi şi Efeseni 2:14, unde Cristos e pacea noastră, precum şi Coloseni 3:4, unde El este viaţa noastră. Cristos este pacea noastră, Cel care se ocupă de problema păcatelor comise de noi în trecut; Cristos este viaţa noastră, în sensul că este Cel ce se ocupă de problema puterii pentru timpul de acum; iar Cristos este nădejdea noastră, în sensul că se ocupă de problema izbăvirii în viitor.

Scrisoarea este adresată lui Timotei, care e descris drept fiu adevărat în credinţă (adică pe tărâmul credinţei), prin asta înţelegându-se probabil că Timotei a fost mântuit prin intermediul apostolului, pesemne în timpul vizitei lui Pavel la Listra (Fapte 14:6-20). Dar impresia generală care se degajă din Fapte este că Timotei era deja ucenic, când Pavel a făcut cunoştinţă cu el (Fapte 6:1,2). În acest caz, sintagma: fiu adevărat în credinţă înseamnă că Timotei etala aceleaşi calităţi morale şi spirituale ca Pavel; era descendent adevărat al apostolului în sensul că manifesta acelaşi caracter.

Stock spune: „Ferice de tânărul lucrător creştin ce are ca îndrumător un asemenea lider şi ferice de liderul creştin care are «tolba plină» de asemenea copii «adevăraţi.

De obicei epistolele Noului Testament se deschid cu salutul „har şi pace", dar la 1 şi 2Timotei acest salut este lărgit, devenind acum: har, îndurare şi pace. Toate aceste epistole din ultima parte a vieţii lui Pavel au fost adresate unor indivizi, mai degrabă decât unor biserici, ceea ce explică şi noul termen din cadrul salutului: îndurare.

Har înseamnă toate resursele divine pentru viaţa şi slujirea creştină.

Îndurare se referă la grija şi ocrotirea plină de compasiune pe care le oferă Dumnezeu celor nevoiaşi şi predispuşi la poticniri şi eşecuri.

Pace înseamnă liniştea lăuntrică izvorâtă din bizuirea pe Domnul. Aceste trei binecuvântări vin de la Dumnezeu Tatăl nostru şi Isus Cristos Domnul nostru. Dumnezeirea lui Cristos este sub-înţeleasă în versetul acesta în sensul că Pavel spune că Domnul Isus este egal cu Tatăl.

Sintagma: Isus Cristos Domnul nostru subliniază Domnia lui Cristos. Pe când cuvântul „Mântuitor" apare de douăzeci şi patru de ori în Noul Testament, termenul „Domnul" apare de 522 de ori. Aceste realităţi de ordin statistic ar trebui să aibă efectul cuvenit în trăirea noastră practică.

Se pare că, după prima sa întemniţare la Roma, Pavel a vizitat Efesul, în compania lui Timotei. Când Pavel a pornit mai departe, vizitând Macedonia, i-a lăsat lui Timotei îndrumări să rămână la Efes şi să predea cuvântul lui Dumnezeu şi să-i avertizeze pe credincioşi faţă de pericolele prezentate de învăţătorii falşi. Din Macedonia, Pavel a trecut, probabil, în sud, ajungând la Corint, de unde e posibil să fi scris această scrisoare adresată lui Timotei. În versetul 3, apostolul spune, de fapt: „După cum te-am instruit anterior, să rămâi în Efes când eu m-am dus în Macedonia, tot aşa eu îţi repet acum aceste instrucţiuni." Nu trebuie să deducem de aici că Timotei ar fi fost numit în funcţia de pastor al bisericii din Efes. Pasajul nu ne dă nici un motiv să tragem această concluzie. Mai degrabă, Timotei a efectuat la Efes o misiune temporară, atenţionându-i pe anumiţi oameni din adunare să nu predea doctrine contrare credinţei creştine şi să nu adauge la ea învăţături suplimentare. Principalele doctrine false despre care e vorba aici sunt: legalismul şi gnosticismul. În eventualitatea că Timotei ar fi ispitit să fugă de aceste probleme, Pavel îi spune să rămână la datorie.

De asemenea, Timotei este îndemnat să nu ia seama la basme şi genealogii fără sfârşit. Nu putem şti cu precizie la ce se referă aceste cuvinte. Unii spun că ar fi fost legende ce s-au ivit în rândurile unor învăţători iudaici. Alţii cred că se referă la mituri şi generaţii ale gnosticilor. Este interesant de observat că sectele şi cultele deraiate din vremea noastră sunt caracterizate de aceleaşi lucruri. Multe fantasmagorii şi născociri au apărut în legătură cu fondatorii religiilor false. În plus notăm că genealogiile ocupă un loc major în cadrul mormonismului.

Subiectele nefolositoare de acest gen nu fac altceva decât să ridice senine de întrebare şi îndoieli în minţile oamenilor. Ele nu produc edificarea evlavioasă care este prin credinţă (sau: lucrarea lui Dumnezeu, care este prin credinţă, n.tr.).

Întreg planul răscumpărării este conceput de Dumnezeu, ne-având scopul de a stârni îndoieli şi dispute, ci de a induce credinţă în inimile oamenilor. Aceşti oameni din adunarea de la Efes sunt sfătuiţi să nu-şi consacre atenţia unor teme lipsite de orice preţ, cum ar fi basmele şi genealogiile, ci să se dedice marilor adevăruri ale credinţei creştine, care se vor dovedi o binecuvântare pentru oameni şi vor inspira credinţă, în loc de îndoială.

Poate că lucrul cel mai important pe care trebuie să-l înţelegem din acest verset este că porunca nu se referă la Legea lui Moise sau la cele zece porunci (Decalogul), ci la sarcina încredinţată în versetele 3 şi 4, aşa cum reiese foarte limpede din traducerea NKJV: Acum scopul poruncii este dragostea... Pavel spune că ţelul sarcinii pe care i-a dat-o el lui Timotei a fost acela de a produce nu doar o teologie corectă, ci

dragoste dintr-o inimă curată, dintr-o conştiinţă bună şi dintr-o credinţă ne-prefăcută. Aceste lucruri îşi vor face numaidecât simţită prezenţa, ori de câte ori se vesteşte evanghelia harului lui Dumnezeu.

Negreşit în dragoste e cuprinsă dragostea faţă de Dumnezeu, dragostea faţă de ceilalţi credincioşi şi faţă de lume în general. Ea trebuie să izvorască dintr-o inimă curată. Dacă viaţa lăuntrică a unei persoane nu este curată, atunci din ea nu poate izvorî o adevărată dragoste creştină, Dragostea aceasta trebuie să fie în acelaşi timp produsul secundar al unei conştiinţe bune, adică o conştiinţă din care să lipsească ofensele aduse lui Dumnezeu şi semenilor. În fine, dragostea aceasta trebuie să fie rezultatul unei credinţe ne-prefăcute, adică una sinceră, fără mască.

Învăţăturile false nu puteau produce niciodată lucrurile enumerate de Pavel. Virtuţile enumerate de apostol nu provin din „basme şi genealogii"! Doar predarea harului lui Dumnezeu poate produce o inimă curată, o conştiinţă bună şi o credinţă neprefăcută, care are ca urmare practică dragostea.

Versetul 5 ne spune care este testul prin care putem identifica toate învăţăturile adevărate - anume, după rezultate. Produc ele rezultatele enumerate de Pavel? Atunci sunt adevărate.

Erau unii care s-au rătăcit de la aceste lucruri, adică de la o inimă curată, o conştiinţă bună şi o credinţă neprefăcută. Sintagma: n-au nimerit ţinta poate însemna fie că nu au ţintit corect, fie salva lor nu a ajuns la ţintă. Evident, sensul primar este că nu au ţintit corect. Cu alte cuvinte, nu s-a pus aici problema că ei s-ar fi străduit să nimerească ţinta, dar că au dat greş. Ci sensul clar este că nici măcar nu au năzuit spre realizarea acestor lucruri. Prin urmare, ei au rătăcit în vorbiri deşarte. Predicarea lor era lipsită de noimă, nu ducea nicăieri şi nu avea ca urmare sfinţirea oamenilor.

Pavel foloseşte frecvent termenul unii în epistola aceasta. Pe când scria 1Timotei, învăţătorii aceştia falşi reprezentau doar o mică minoritate în cadrul bisericii. Când vom ajunge însă la 2Timotei, vom vedea că termenul „unii" nu mai apare cu aceeaşi frecvenţă, deoarece între timp s-a schimbat echilibrul de forţe. Alunecarea de la credinţă atinsese proporţii, generalizându-se. Minoritatea a devenit între timp majoritatea.

Învăţătorii falşi la care se referă versetele precedente erau iudaizatorii, care căutau să amestece iudaismul cu creştinismul, şi legea cu harul. Ei susţineau că credinţa în Cristos nu ar fi suficientă pentru ca cineva să poată fi mântuit, ci, spuneau ei, omul trebuie să fie circumcis sau să ţină legea lui Moise. Ei propovăduiau că legea este regula de viaţă a credinciosului.

Această învăţătură falsă a existat în toate veacurile istoriei bisericii, fiind cea mai mare plagă ce a reuşit să corupă creştinătatea din zilele noastre. În forma ei modernă, învăţătura aceasta străină afirmă că deşi credinţa în Cristos este necesară pentru ca cineva să poată fi mântuit, acea persoană trebuie să fie însă şi botezată sau să devină membru într-o biserică sau să ţină legea, să facă mătănii, să dea zeciuială sau să săvârşească alte aşa-numite „fapte bune". Celor care propagă această învăţătură în legalismul din vremea noastră le scapă însă faptul că mântuirea se capătă prin credinţa în Cristos, fără faptele legii. Ei nu-şi dau seama că faptele bune sunt rezultatul mântuirii, iar nu cauza ei. Un om nu devine creştin prin săvârşirea acestor lucruri, ci, mai degrabă, le săvârşeşte pentru că este deja creştin. Ei nu văd că Cristos, iar nu legea, este regula de viaţă a credinciosului. Ei nu înţeleg că un om nu poate fi sub lege fără ca prin aceasta să se afle şi sub blestem. Legea îi osândeşte la moarte pe toţi cei ce nu reuşesc să ţină sfintele sale precepte, întrucât nici un om nu este în stare să asculte de lege în mod desăvârşit, rezultată toţi oamenii sunt condamnaţi la moarte. Dar Cristos i-a răscumpărat pe credincioşi de blestemul legii, pentru că El a fost făcut blestem pentru noi.

Apostolul spune aici despre aceşti învăţători auto-declaraţi ai legii că ei nu au înţeles ce spuneau, nici lucrurile despre care făceau aceste afirmaţii atât de încrezătoare. Ei nu puteau vorbi în mod inteligent despre lege deoarece nu înţelegeau scopul pentru care a fost dată legea, nici relaţia credinciosului faţă de lege.

Pavel subliniază cât se poate de limpede că legea nu are nici un cusur. „Aşa că legea, negreşit, este sfântă şi porunca este sfântă, dreaptă şi bună" (Romani 7:12). Dar legea trebuie folosită în mod legitim. Ea nu a fost dată niciodată ca mijloc prin care oamenii să fie mântuiţi (Fapte 13:39;Romani 3:20;Galateni 2:16,21;Galateni 3:11). Modul legitim de întrebuinţare a legii este folosirea ei în predicarea şi învăţătura care să producă în oameni mustrarea şi convingerea despre păcat. Legea nu trebuie prezentată ca modalitate de mântuire sau ca regulă de viaţă.

Guy King a scos în evidenţă cele trei învăţăminte oferite nouă de lege: „Ar trebui să facem. N-am făcut. Nu putem face". Când legea şi-a făcut lucrarea în viaţa unui păcătos, atunci persoana respectivă este gata să strige către Dumnezeu: „Doamne, salvează-mă, prin harul Tău!" Cei ce propagă învăţătura potrivit căreia legea ar fi esenţială pentru mântuire sau sfinţire nu sunt consecvenţi. Ei spun că dacă un creştin calcă legea, el nu trebuie condamnat la moarte. Dar prin asta nu se susţine autoritatea pe care o are şi trebuie s-o aibă legea. Căci ce lege mai este aceea care nu e însoţită de pedeapsă? În cazul acesta a devenit doar un sfat bun.

Legea nu este pentru cel neprihănit. Dacă un om este neprihănit (drept), el nu are nevoie de lege. Asta e adevărat şi în cazul creştinului. Când acesta este mântuit prin harul lui Dumnezeu, el nu mai are nevoie să fie plasat sub incidenţa celor zece porunci, pentru a putea trăi o viaţă sfântă. Nu teama de pedeapsă îl face pe creştin să trăiască după voia lui Dumnezeu, ci dragostea pentru Mântuitorul, care Şi-a dat viaţa pentru el pe crucea Golgotei.

Apostolul descrie în continuare tipul de oameni pentru care a fost dată legea. Mulţi comentatori biblici au evidenţiat că există o strânsă legătură între această descriere şi Decalogul propriu-zis. Astfel, cele zece porunci ale sale sunt împărţite în două secţiuni: primele patru au de a face cu datoria omului faţă de Dumnezeu (evlavie), pe când restul de şase porunci au de a face cu datoria sa faţă de aproapele (neprihănirea). Următoarele cuvinte par să corespundă cu prima secţiune din Decalog: pentru cei fărădelege şi nesupuşi, pentru cei fără Dumnezeu şi pentru păcătoşi, pentru cei ne-sfinţi şi profani...

Sintagma: pentru ucigaşi se leagă de a şasea poruncă: Să nu ucizi. Aici termenul ucigători se referă la asasini, iar nu doar la cei ce omoară din greşeală.

Cuvintele: pentru desfrânaţi, pentru sodomiţi se referă la cei imorali, atât heterosexuali, cât şi homosexuali. Aici ei sunt puşi în legătură cu a şaptea poruncă: „Să nu comiţi adulter".

Sintagma: pentru răpitori se referă, evident, la a opta poruncă: „Să nu furi".

Pentru mincinoşi, pentru cei ce jură strâmb are legătură cu a noua poruncă: „Să nu depui mărturie strâmbă împotriva semenului tău."

Şi în fine cuvintele: şi pentru orice altceva care este împotriva învăţăturii sănătoase nu sunt legate direct de a zecea poruncă, dar par să cuprindă, retrospectiv, toate poruncile, rezumându-le.

Este greu să stabilim în ce fel acest verset se leagă de cele precedente. Unul din sensurile sale ar putea fi acela că învăţătura sănătoasă menţionată în versetul 10 este în conformitate cu... evanghelia. Sau ar putea însemna că tot ce a spus Pavel despre lege în versetele 8-10 este în acord perfect cu evanghelia pe care a predicat-o. Sau un alt sens ar putea fi acela că tot ce a spus Pavel despre învăţătorii falşi în versetele 3-10 este în acord cu mesajul evangheliei. Deşi este adevărat că evanghelia este slăvită, accentul din acest verset cade, probabil, asupra faptului că evanghelia ne vorbeşte despre slava (traducerea literală a termenului slăvit) lui Dumnezeu, în mod minunat. (Aşa cum reiese din traducerea română GBV: „potrivit cu Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu...", n.tr.) Cu alte cuvinte, ne vorbeşte despre modul în care acelaşi Dumnezeu care este sfânt, neprihănit şi drept este, în acelaşi timp, şi un Dumnezeu al harului, îndurării şi iubirii. Dragostea Lui a împlinit cerinţele sfinţeniei Sale iar acum, cei care îl primesc pe Domnul Isus dobândesc viaţa veşnică.

Aceasta este evanghelia... ce i-a fost încredinţată apostolului, axată pe slăvitul Domn Isus Cristos, care le spune oamenilor că El este nu doar Mântuitor, ci şi Domn.

În textul anterior, Pavel i-a descris pe învăţătorii falşi, ce căutau să le impună credincioşilor de la Efes legea. Acum el îşi aminteşte de propria sa convertire, care nu s-a făcut prin păzirea legii, ci prin harul lui Dumnezeu. Apostolul nu fusese un om neprihănit, ci cel dintâi dintre păcătoşi. Versetele 12-17 par să ilustreze, prin prisma propriei experienţe a lui Pavel, folosirea legitimă a legii. Astfel, pentru el legea nu a constituit calea mântuirii, ci mai degrabă o cale prin care a devenit conştient de păcat, fiind mustrat în cugetul lui pentru acesta.

Mai întâi, el izbucneşte în mulţumiri la adresa lui Cristos Isus, pentru harul Lui care învredniceşte. Accentul nu se pune aici pe ceea ce a făcut Saul din Tars pentru Domnul, ci pe ceea ce a făcut Domnul pentru el. Apostolul nu conteneşte să se minuneze de faptul că Domnul Isus nu numai că l-a salvat, ci l-a socotit credincios, încredinţându-i slujba. Niciodată n-ar fi putut dovedi legea un atare har. Mai degrabă, condiţiile ei inflexibile l-ar fi osândit pe păcătosul Saul la moarte.

Faptul că Pavel a călcat cele zece porunci înainte de convertirea sa este dovedit cu prisosinţă în versetul acesta. Astfel apostolul spune despre sine că a fost în trecut un hulitor, un prigonitor şi un insolent (în româneşte: „om batjocoritor").

Ca hulitor, el i-a vorbit de rău pe creştini şi pe Liderul tor, Isus.

Ca prigonitor, el şi-a dat toate silinţele să-i condamne la moarte pe creştini, datorită convingerii sale că nou-apăruta sectă ar fi prezentat un pericol la adresa iudaismului.

În procesul aducerii la îndeplinire a acestui plan rău, el şi-a găsit plăcerea în săvârşirea unor fapte insolente, violente şi revoltătoare împotriva credincioşilor.

Deşi din versiunea engleză nu reiese acest lucru, în original există o gradaţie, o creştere a gravităţii actelor, în aceşti trei termeni: hulitor, prigonitor şi insolent. Primul păcat se limitează la cuvinte. Al doilea descrie suferinţele provocate altora pentru convingerile lor religioase. Iar al treilea presupune şi ideea de cruzime şi ultraj.

Dar Pavel a căpătat îndurare. El nu a primit pedeapsa meritată, pentru că a săvârşit aceste lucruri din necunoştinţă, în necredinţă. Prigonindu-i pe creştini, el credea că îi aduce un serviciu lui Dumnezeu. Având în vedere conceptul închinării la un singur Dumnezeu adevărat, prezent în religia moştenită de la părinţii lui; el credea că această credinţă nouă, creştină, se opunea lui Iehova Cel din Vechiul Testament. Şi astfel, cu toată râvna şi energia sa, el a căutat să apere onoarea lui Dumnezeu, omorându-i pe creştini.

Mulţi insistă că importante pentru Dumnezeu sunt râvna, stăruinţa şi sinceritatea. Dar din exemplul lui Pavel vedem că râvna nu este de ajuns. De fapt, când un om este greşit, râvna lui nu face decât să intensifice greşeala sa. Cu cât are mai multă râvnă, cu atât mai mare va fi răul cauzat de el!

Nu numai că Pavel a scăpat de pedeapsa pe care o merita (aici fiind reliefată îndurarea), ci, pe deasupra, a avut parte de o bunătate din belşug, pe care nu o merita (harul). Acolo unde s-a înmulţit păcatul, harul lui Dumnezeu s-a înmulţit cu atât mai mult (Romani 5:20).

Faptul că Pavel nu a fost înzestrat în zadar cu harul Domnului reiese din cuvintele: „cu credinţa şi dragostea care sunt în Cristos Isus." Harul care a venit peste Pavel a fost însoţit de credinţa şi dragostea care sunt în Cristos Isus. Desigur, aceste cuvinte ar putea însemna şi aceea că, după cum harul a venit de la Domnul, tot aşa credinţa şi dragostea îşi au obârşia în El. Dar sensul ni se lămureşte mai bine, de îndată ce am priceput că Pavel nu a refuzat harul lui Dumnezeu, ci, dimpotrivă, apostolul a răspuns la acest har, punându-şi încrederea în Domnul Isus şi iubindu-L pe acest Binecuvântat, pe care odinioară îl urase.

Ne întâlnim aici cu prima dintre „rostirile credincioase" din epistolele pastorale. Adevărat şi cu totul demn de primit este acest enunţ, deoarece este cuvântul lui Dumnezeu, care nu poate minţi şi nu poate da greş. Oamenii îşi pot permite să creadă această afirmaţie, cu încredere implicită. De fapt, a nu o crede ar constitui un act nerezonabil şi neînţelept. Este cu totul demnă de primit pentru că se aplică la toţi, spunându-le ce a făcut Dumnezeu pentru toţi şi oferindu-le tuturor darul mântuirii lui Dumnezeu.

Cristos Isus subliniază aici Dumnezeirea Domnului nostru. Cel care a venit din cer pe pământ a fost, mai întâi de toate, Dumnezeu (Cristos) şi apoi Om (Isus). Pre-existenţa Mântuitorului este sugerată de cuvintele: a venit în lume. Existenţa Sa nu a început în Betleem, ci El locuise cu Dumnezeu Tatăl din toată veşnicia. Dar a venit în lume ca Om cu o misiune specială. Însuşi calendarul este o mărturie a faptului că El a venit, căci noi spunem: A.D. 19, adică anul 19al Domnului sau d.Cr. (după Cristos). Cu ce scop a venit El? Ca să-i mântuiască pe cei păcătoşi. Nu ca să-i mântuiască pe oamenii buni (din care, oricum, nu s-a găsit nici unul!), nici ca să-i salveze pe cei ce păzeau cu străşnicie legea (iarăşi, nici din aceştia nu s-au găsit).

Am ajuns aici la deosebirea esenţială dintre creştinism şi toate celelalte învăţături. Religiile false îi spun omului că poate face ceva, că poate fi ceva, pentru a căpăta trecere înaintea lui Dumnezeu. Dar evanghelia îi comunică omului că este păcătos, că e pierdut şi că nu se poate mântui singur, ci singura cale prin care poate ajunge în cer este prin lucrarea înlocuitoare săvârşită de Domnul Isus pe cruce. Tipul de

învăţătură bazată pe lege, la care s-a referit Pavel anterior în capitolul de faţă, îi dă loc firii vechi, spunându-i omului tocmai ceea ce doreşte să audă acesta, anume că el însuşi ar fi în stare să contribuie, cu ceva, la propria sa mântuire. Dar evanghelia arată limpede că toată gloria pentru lucrarea mântuirii îi aparţine integral lui Cristos, că omul nu face altceva decât să păcătuiască şi că Domnul Isus este Cel care înfăptuieşte întreaga lucrare de mântuire a omului.

Duhul lui Dumnezeu l-a adus pe Pavel în punctul în care el şi-a dat seama că este cel dintâi dintre păcătoşi. Chiar dacă n-o fi fost el primul dintre păcătoşi, în orice caz, era printre cei mai notorii. Observaţi că sintagma „cel dintâi dintre păcătoşi" nu se aplică la cei cufundaţi în idolatrie sau imoralitate, ci la un om profund religios, care a fost crescut într-o familie de evrei ortodocşi (drept credincioşi)! Păcatul lui era de natură doctrinară, în sensul că nu accepta cuvântul lui Dumnezeu cu privire la Persoana şi lucrarea Domnului Isus Cristos. Respingerea Fiului lui Dumnezeu este cel mai mare dintre păcate.

Trebuie notat şi felul cum se exprimă Pavel: dintre care cel dintâi sunt eu - iar nu „am fost". Se constată că sfinţii cei mai evlavioşi sunt adesea cei mai conştienţi de propria lor păcătoşenie.

La 1Corinteni 15:9 (epistolă scrisă prin anul 57 d.Cr.), Pavel s-a definit drept: „cel mai mic dintre apostoli", după care la Efeseni 3:8 (deci prin anul 60 d.Cr.), el s-a numit: „cel mai mic dintre toţi sfinţii". Acum la 1Timotei 1:15, în această epistolă redactată cu câţiva ani mai târziu, el se numeşte cel dintâi dintre păcătoşi. Avem aici o progresie a smereniei creştinului.

Darby traduce sintagma dintre care cel dintâi sunt eu: „dintre care eu sunt primul". Cu alte cuvinte, nu că el ar fi fost cel mai groaznic păcătos ce a existat, ci că era primul în raport cu naţiunea Israel. Cu alte cuvinte, convertirea lui a fost o unică întruchipare a convertirii de care va da dovadă naţiunea Israel. El era „ca o stârpitură" (adică copil născut prematur) (1Corinteni 15:8) în sensul că s-a născut din nou anterior renaşterii poporului Israel. După cum a fost mântuit prin revelaţie directă din cer, şi fără intervenţia instrumentului uman, tot aşa, probabil, în acelaşi fel, rămăşiţa iudaică va fi mântuită în timpul Marii Strâmtorări. Această interpretare pare să fie confirmată de cuvintele: „dintâi" şi „model" din versetul 16.

Acest verset explică de ce a căpătat Pavel îndurare: pentru ca să etaleze îndelunga răbdare a lui Isus Cristos. După cum el fusese cel dintâi dintre păcătoşi, tot aşa acum el va fi cel dintâi care va etala harul neobosit al Domnului. „El era „exponatul numărul unu", o pildă vie, spune William Kelly, a „iubirii divine care se înalţă mai presus de cea mai înverşunată vrăjmăşie, a îndelungatei răbdări divine, care epuizează până şi cele mai născocite şi neînduplecate forme de antagonism."

Cazul lui Pavel avea să fie un model. (în engleză: pattern, n.tr.). În limbaj tipografic, prin pattern se înţelege „şpalt" sau „mostră". Convertirea lui Pavel avea să fie un pattern deci un model a ceea ce va face Dumnezeu cu naţiunea Israel atunci când va veni Izbăvitorul (Romani 11:26).

În sens mai general, versetul înseamnă că nimeni nu trebuie să dispere, oricât de rău ar fi. Persoana respectivă trebuie să se mângâie cu gândul că, întrucât Domnul l-a mântuit deja pe cel dintâi dintre păcătoşi, şi ea poate găsi har şi îndurare, venind la El ca un păcătos pocăit. Crezând în Ei, şi acea persoană poate găsi viaţa veşnică.

Când se gândeşte Pavel la felul minunat în care S-a ocupat Dumnezeu cu el, în harul Său, nu-şi mai poate stăpâni bucuria, izbucnind în această admirabilă doxologie. E greu să ne dăm seama dacă se adresează lui Dumnezeu Tatăl sau Domnului Isus. Cuvintele: Regelui etern par să se refere la Domnul Isus, întrucât El este numit: „Regele regilor şi Domnul domnilor" (Apocalipsa 19:36).

Dar termenul nevăzut pare să se refere la Tatăl, întrucât Domnul Isus a fost, evident, văzut de ochii muritorilor. Faptul că nu putem distinge pe care Persoană a Dumnezeirii ar trebui s-o avem aici în vedere ar putea constitui un indiciu al absolutei Lor egalităţi.

Regele etern este definit mai întâi ca nemuritor. Asta înseamnă neputrezicios sau neperisabil. Dumnezeu în esenţa Sa este şi nevăzut. Oamenii au văzut apariţii ale lui Dumnezeu în Vechiul Testament iar Domnul Isus ni L-a revelat deplin pe Dumnezeu în forma Sa vizibilă, dar faptul rămâne că Dumnezeu însuşi este invizibil ochiului omenesc. Apoi El este definit drept Dumnezeu, singurul care este înţelept. În ultimă analiză, toată înţelepciunea vine de la Dumnezeu (Iacov 1:5).

Porunca din acest verset este negreşit cea pe care i-o dăduse Pavel lui Timotei în versetele 3 şi 5, anume de a-i mustra pe învăţătorii falşi. Pentru a-l încuraja pe fiul său Timotei să-şi aducă la îndeplinire această importantă misiune, apostolul îi aminteşte de împrejurările care au însoţit chemarea sa la slujba creştină.

După proorociile făcute mai înainte despre tine pare să însemne că, înainte de a se fi întâlnit Pavel cu Timotei, în biserica din localitate s-a ridicat un profet, anunţând că Timotei va fi folosit de Domnul în slujba Sa. Profetul a fost un purtător de cuvânt al lui Dumnezeu, care a primit revelaţii despre voia lui Dumnezeu cu privire la un anumit curs de urmat, revelaţii pe care le-a transmis apoi bisericii. Tânărul Timotei a fost nominalizat prin rostiri profetice, viitorul său ca slujitor al lui Isus Cristos fiind astfel adus la cunoştinţa oamenilor. Iar acum, dacă s-ar fi întâmplat să-şi piardă elanul sau să fie descurajat în lucrarea de slujire a Domnului, el este îndemnat să-şi aducă aminte de aceste profeţii, fiind astfel inspirat şi stimulat ca prin ele să lupte lupta cea bună.

În această luptă, el trebuie să se ţină de credinţă şi de o conştiinţă bună. Nu este de ajuns ca cineva să posede o înţelegere corectă din punct de vedere doctrinar a credinţei creştine. Asta pentru că este posibil să fie drept-credincios, şi totuşi să nu aibă o conştiinţă bună, după cum arată şi Hamilton Smith:

„Cei ce sunt dăruiţi, cei ce sunt expuşi privirilor publicului, trebuie să fie cu deosebită băgare de seamă, pentru că nu cumva, având mereu un program încărcat de apariţii în public, de predicare şi de lucrare publică înaintea oamenilor, ei să neglijeze cumva viaţa de evlavie înaintea lui Dumnezeu. Oare nu ne avertizează Scriptura că este posibil ca cineva să predice cu toată elocvenţa omenească şi chiar îngerească, şi totuşi să nu fie nimic? Ceea ce aduce roadă pentru Dumnezeu şi va fi răsplătit din plin în ziua aceea, este viaţa de evlavie, din care trebuie să decurgă orice slujire autentică."

Unii din contemporanii lui Pavel renunţaseră la o conştiinţă bună şi astfel suferiseră un naufragiu în ce priveşte credinţa. Ei se aseamănă cu un marinar nechibzuit, care aruncă în mare busola.

Cei ce îşi naufragiaseră credinţa erau credincioşi adevăraţi, dar care s-au desensibilizat în inima, în cugetul lor. La început, viaţa lor creştină a fost ca o corabie falnică, pornind cu pânzele întinse în largul mării. Numai că, în loc să revină în port, cu steagul în vânt, încărcată cu marfa,

corabia acestor oameni a fost sfărâmată de stânci, aducându-le ruşine şi ruinându-le mărturia.

Nu ştim dacă Imeneu şi Alexandru sunt cei de la 2Timotei 2:17 şi 4:14. Nici nu cunoaştem natura hulirii lor. Nu ni se spune decât că şi-au abandonat o conştiinţă bună şi că au hulit. În Noul Testament a huli (sau a „blasfemia" provine din grecescul blasphemeo (a defăima, a blasfemia) şi e folosit atât cu referire la Dumnezeu, cât şi la om. Derivatul englez (dar şi cel român, n.tr.) este rezervat aproape exclusiv lui Dumnezeu şi lucrurilor sfinte) nu înseamnă neapărat a vorbi rău despre Dumnezeu, ci se referă uneori la vorbirea de rău sau limbajul abuziv adresat semenilor. De asemenea se poate referi la viaţa acestor oameni şi la buzele lor. Prin naufragierea credinţei lor, negreşit ei i-au determinat pe alţii să vorbească de rău calea adevărului, viaţa lor devenind o hulă.

Este exact tragedia unor creştini care au fost cândva pline de râvnă şi roade bune pentru Domnul, dar care s-au lăsat abătuţi de la cărarea dreaptă prin rătăciri şi prin înăbuşirea glasului conştiinţei lor. Apostolul spune că i-a dat pe mâna Satanei pe aceşti oameni. Unii învăţaţi văd în aceste cuvinte doar o referire la actul excluderii din biserică. Adică, spun ei, Pavel i-a exclus pe aceşti oameni din biserica locală, acţiunea respectivă având darul de a-i aduce la pocăinţă şi de a-i repune într-o stare de părtăşie cu Domnul şi cu copiii Lui.

Dificultatea acceptării acestui punct de vedere constă în faptul că excomunicarea (sau excluderea din biserică) era funcţia unei biserici locale, şi nu a unui apostol. La 1Corinteni 5 Pavel nu l-a excomunicat personal pe omul vinovat de incest, ci i-a îndemnat pe corinteni s-o facă.

Cealaltă interpretare majoră care se dă textului de faţă este că darea în mâna Satanei a constituit o prerogativă acordată apostolilor, cu care nu ne mai întâlnim, deoarece-nu mai există apostoli. Conform acestui punct de vedere, apostolii aveau autoritatea de a da o persoană ce a păcătuit pe mâna Satanei, să i se aplice suferinţe fizice sau, în cazuri extreme, chiar moartea, cum s-a întâmplat cu Anania şi Safira (Fapte 5:1-11). Disciplina din acest verset este, evident, cu scopul de a produce îndreptarea celor vinovaţi - să fie învăţaţi prin disciplină să nu hulească. Nu se pune problema condamnării lor veşnice, ci a disciplinării lor.

Rugăciunea pentru toţi oamenii este deopotrivă un privilegiu şi o obligaţie. Este un privilegiu să fim primiţi în audienţă la Dumnezeu, mijlocind pentru semenii noştri. Totodată, este o obligaţie, căci suntem datori să împărtăşim tuturor vestea bună a mântuirii.

Apostolul enumera patru aspecte ale rugăciunii: cereri, rugăciuni, mijlociri şi mulţumiri. Este greu să facem distincţie între primele trei.

În uzanţa actuală, termenul cereri se referă la rugăciuni fierbinţi, la o pledoarie intensă, însă contextul în care apare termenul presupune formularea unor cereri pentru nevoi specificate.

Termenul tradus prin rugăciuni este foarte general, acoperind toate modurile reverenţioase de apropiere de Dumnezeu.

Mijlociri descrie acele forme de cereri în care ne adresăm lui Dumnezeu ca Superior al nostru în folosul altora.

Mulţumiri descrie rugăciunea în care ne exersăm sau facem repetiţii în ce priveşte harul şi bunătatea Domnului nostru, vărsându-ne inima, cu recunoştinţă faţă de El. Am putea rezuma versetul, afirmând că atunci când ne rugăm pentru toţi oamenii trebuie să fim smeriţi, închinători, încrezători şi mulţumitori.

Se face aici o menţiune specială cu privire la regi şi toţi ce sunt în poziţii de autoritate. Toţi aceştia trebuie să ocupe un loc special în rugăciunile noastre. În alte locuri, Pavel ne-a amintit că autorităţile care există sunt rânduite de Dumnezeu (Romani 13:1) şi că ele sunt slujitorii lui Dumnezeu în folosul nostru (Romani 13:4).

Versetul acesta îmbracă un colorit aparte când ne aducem aminte că a fost scris în zilele împăratului roman Nero. Groaznicele persecuţii dezlănţuite de acest conducător mârşav nu au modificat realitatea faptului că creştinii trebuie să se roage pentru cei aflaţi la conducerea guvernului. Noul Testament ne învaţă că creştinul trebuie să fie loial stăpânirii, guvernului sub a cărui conducere se află, excepţie făcând situaţiile în care guvernul îi cere să nu se supună poruncilor lui Dumnezeu. Un creştin nu are voie să se implice în nici o revoluţie sau act de violenţă împotriva stăpânirii. El are dreptul şi datoria să nu se supună nici unui ordin care este contrar cuvântului lui Dumnezeu, acceptând în linişte şi supunere pedeapsa care decurge din acest act de nesupunere.

Motivul pentru care apostolul ne spune că trebuie să ne rugăm pentru guvernanţi este: ca să putem duce astfel o viaţă paşnică şi liniştită, cu toată evlavia şi reverenţa. Este spre binele nostru ca să avem un guvern stabil şi ca ţara în care trăim să fie stabilă şi cruţată de război civil, de tulburări şi de anarhie.

Este un lucru bun şi bine primit înaintea lui Dumnezeu ca noi să ne rugăm pentru toţi oamenii, inclusiv pentru regi şi cei aflaţi la conducere. Este bun în sine acest lucru şi în acelaşi timp bine primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru. Titlul pe care Îl atribuie Pavel lui Dumnezeu aici este semnificativ, pentru că Dumnezeu doreşte mântuirea tuturor oamenilor. Prin urmare, a ne ruga pentru toţi oamenii înseamnă a promova voia lui Dumnezeu în această privinţă.

Acest verset explică în continuare ceea ce am arătat în versetul 3. Dumnezeu doreşte ca toţi oamenii să fie mântuiţi (Ezechel 33:11;Ioan 3:16;2Petru 3:9). Prin urmare, noi trebuie să ne rugăm pentru toţi oamenii de pretutindeni.

Versetul acesta prezintă clar aspectul divin şi cel uman al mântuirii. Prima jumătate a versetului arată că omul trebuie să fie mântuit, verbul fiind redat la diateza pasivă. Omul nu se poate mântui singur, ci trebuie să fie mântuit de Dumnezeu. Aceasta este latura divină a mântuirii.

Pentru a putea fi mântuit, omul trebuie să vină la cunoştinţa adevărului. Dumnezeu nu-i mântuieşte pe oameni împotriva voinţei lor. El nu populează cerul cu supuşi răzvrătiţi. Omul trebuie să vină la Cel care a spus: „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa." Aceasta e latura umană.

De aici ar trebui să fie limpede pentru toţi că versetul acesta nu propovăduieşte mântuirea universală. Deşi Dumnezeu doreşte ca toţi oamenii să fie mântuiţi, nu toţi oamenii vor fi însă mântuiţi. Iniţial, nu a fost voia lui Dumnezeu ca israeliţii să peregrineze prin pustiu timp de treizeci şi opt de ani; în realitate însă ei au făcut exact aşa. El a îngăduit acest lucru, dar nu a fost calea binecuvântării pe care El o plănuise pentru ei.

Legătura acestui verset cu cele precedente nu este clară. Dar gândul pare să fie următorul: Dumnezeu este unul singur; prin urmare, El este Dumnezeul tuturor oamenilor iar rugăciunea trebuie să-I fie adresată Lui, pentru binele tuturor oamenilor. Ca Dumnezeu unic, El doreşte mântuirea tuturor oamenilor. Dacă El ar fi doar unul dintre mai mulţi dumnezei, El ar putea să Se intereseze doar de închinătorii Lui.

În al doilea rând, este un Singur Mijlocitor între Dumnezeu şi oameni. Lucrurile stând aşa, nici un om nu poate veni la Dumnezeu în nici o altă cale. Un mijlocitor sau „mediator" este un intermediar, o persoană care mijloceşte sau stă la mijloc între doi oamenii comunicând cu amândoi. Prin Cristos, El însuşi Om, Dumnezeu Se apropie de oameni cu iertarea păcatelor. În consecinţă, orice păcătos sărman se poate apropia de El, fiind sigur că nu va fi nicidecum respins.

Pavel îl identifică pe Mediator: Omul Cristos Isus. Asta nu neagă Dumnezeirea Domnului Isus. Pentru a putea fi Mediatorul între Dumnezeu şi oameni, El trebuie să fie şi Dumnezeu, şi Om. Domnul Isus este Dumnezeu din toată veşnicia, dar a devenit Om în ieslea Betleemului. El reprezintă întreaga omenire. Faptul că este atât Dumnezeu, cât şi Om este indicat de numele: Cristos Isus. Cristos îl descrie ca fiind Unsul lui Dumnezeu, Mesia. Isus este numele ce I s-a dat la încarnare.

Versetul acesta răspunde foarte bine învăţăturii atât de propagate în zilele noastre, conform căreia Fecioara Maria sau îngerii sau sfinţii ar fi mediatori între Dumnezeu şi om. Există doar un singur Mediator, al cărui Nume este Cristos Isus.

Versetul 5 rezumă mesajul Vechiului şi Noului Testament. Un singur Dumnezeu a fost mesajul Vechiului Testament, încredinţat Israelului; un singur Mediator este mesajul Noului Testament, încredinţat bisericii. Pe măsură ce Israelul a dat greş în responsabilitatea sa, dedându-se la idolatrie, tot aşa, biserica mărturisitoare a dat greş în responsabilitatea ei, prin faptul că a introdus alţi mediatori: Maria, sfinţii, clerul, etc.

Accentul cade aici pe faptul că Dumnezeu doreşte mântuirea tuturor oamenilor, fapt arătat cu prisosinţă prin aceea că Cristos Isus S-a dat pe Sine ca preţ de răscumpărare pentru toţi. Un preţ de răscumpărare este preţul plătit pentru eliberarea cuiva. Observaţi că preţul de răscumpărare este pentru toţi. Asta înseamnă că lucrarea Domnului Isus de pe crucea de la Calvar a fost suficientă pentru a-i mântui pe toţi păcătoşii. Asta nu înseamnă că toţi vor fi mântuiţi, întrucât aici intervine voinţa omului.

Versetul acesta este unul din multele care ne învaţă că moartea tui Cristos a fost înlocuitoare. El a murit în folosul tuturor. Rămâne însă de văzut dacă toţi vor accepta moartea şi jertfa Sa mântuitoare. Totuşi realitatea rămâne în picioare că lucrarea lui Cristos a fost suficientă ca valoare pentru toţi.

Această mărturie a fost dată la timpul ei înseamnă că mărturia privitoare la lucrarea substituţionară a lui Cristos urma să fie dată la timpul ei. Acelaşi Dumnezeu care doreşte mântuirea tuturor oamenilor şi a asigurat tuturor oamenilor calea mântuirii a decretat ca mesajul evangheliei să fie vestit în această epocă în care trăim. Toate acestea au menirea de a demonstra dorul nespus de mare al lui Dumnezeu de a binecuvânta omenirea.

Ca demonstraţie finală a dorinţei lui Dumnezeu ca toţi oamenii să fie mântuiţi, Pavel afirmă că el a fost rânduit predicator şi apostol al Neamurilor. Atunci, ca şi acum, Neamurile au constituit grosul populaţiei globului. Apostolul nu a fost, prin urmare, trimis la un mic segment al omenirii, cum sunt evreii, ci la popoarele ne-evreieşti: Neamurile.

El se defineşte drept predicator şi apostol, precum şi învăţător. Un predicator este literalmente un vestitor, un propovăduitor al evangheliei. Îndatoririle unui apostol sunt ceva mai cuprinzătoare - întrucât el nu numai că predică evanghelia, ci şi sădeşte biserici, călăuzeşte bisericile locale în chestiuni de disciplină şi vorbeşte cu autoritate, ca unul care a fost trimis de Domnul Isus Cristos.

Un învăţător prezintă expozitiv cuvântul lui Dumnezeu de aşa manieră încât acesta să fie înţeles de oameni.

Pentru a sublinia şi mai mult spusele sale, Pavel confirmă că este învăţător al Neamurilor prin cuvintele: „Spun adevărul în Cristos, nu mint".

Cuvintele: „în credinţă şi adevăr" ar putea descrie modul credincios şi onest în care apostolul şi-a desfăşurat slujba, dar cel mai probabil este că se referă la conţinutul învăţăturii sale. Cu alte cuvinte, el le-a învăţat pe Neamuri în chestiunile privitoare la credinţă şi adevăr.

Aici se reia tema rugăciunii în public, atenţia fiindu-ne îndreptată acum asupra celor care trebuie să conducă oamenii lui Dumnezeu în rugăciune. Cuvântul: Vreau - exprimă dorinţa activă şi inspirată a lui Pavel în această privinţă.

În textul original grec al Noului Testament există doi termeni care ar putea fi traduşi prin oameni. Unul înseamnă omenirea în general, iar celalalt înseamnă oameni sau „bărbaţi", în contrast cu femeile. Aici se are în vedere sensul al doilea, instrucţiunile lui Pavel spunând că rugăciunea publică trebuie să fie condusă de bărbaţi, iar nu de femei, aici fiind cuprinşi toţi bărbaţii, nu doar presbiterii.

Sintagma în orice loc ar putea fi interpretată în sensul că orice creştin individual poate să se roage oricând, indiferent unde s-ar afla. Dar întrucât subiectul pare să fie aici rugăciunea publică, ar fi mai nimerit să interpretăm versetul în sensul că ori de câte ori un grup mixt de creştini se adună la rugăciune, bărbaţii, iar nu femeile trebuie să conducă acest exerciţiu.

Apoi sunt adăugate trei calităţi pe care trebuie să le întrunească cei ce se roagă în public. Mai întâi, trebuie să ridice mâini sfinte („curate" în româneşte). Accentul cade nu atât pe poziţia fizică a celui care se roagă, cât pe viaţa sa lăuntrică. Mâinile sale trebuie să fie sfinte. Prin „mâini" se înţelege aici întreaga comportare a omului în viaţă. În al doilea rând, el trebuie să fie fără mânie. Adică ni se arată cât de nepotrivit este ca cineva care e dedat la ieşiri de mânie şi nervi să se ridice în biserica locală şi să se roage lui Dumnezeu pentru binele celor adunaţi la închinare. În fine, el trebuie să fie fără îndoială. Asta ar putea însemna că el are credinţă în capacitatea şi disponibilitatea lui Dumnezeu de a auzi şi de a răspunde la rugăciune. Am putea rezuma aceste calităţi spunând că un om trebuie să etaleze sfinţenie şi curăţie lăuntrici, îndreptată spre el, dragoste şi pace faţă de alţii şi credinţă neclintită către Dumnezeu.

După ce a discutat condiţiile personale pe care trebuie să le întrunească bărbaţii care conduc în public, apostolul îşi îndreaptă acum atenţia spre lucrurile care trebuie să le caracterizeze pe femeile care se află în adunare în acest timp. Mai întâi de toate, el spune că ele trebuie să se gătească, având o îmbrăcăminte cuviincioasă, cu modestie şi bun simţ. Ioan Gură-de-aur defineşte cu neîntrecută măiestrie sintagma: îmbrăcăminte cuviincioasă:

„Aşadar, ce este îmbrăcămintea cuviincioasă? Cea care le acoperă complet şi decent, iar nu cu podoabe excesive; căci una este decentă iar cealaltă nu e. Cum adică? Te apropii de Dumnezeu ca să te rogi cu părul împletit şi cu podoabe de aur? Ai venit oare la un bal? la un ospăţ de nuntă? la un carnaval? Acolo poate că astfel de lucruri scumpe s-ar fi cuvenit, pe când aici nici unul din ele nu este potrivit. Ai venit să te rogi şi să ceri iertare pentru păcatele tale, să cauţi îndurare pentru greşeli, să-L rogi pe Domnul. Renunţă dar la această făţărnicie!”

Modestie înseamnă evitarea oricărui lucru care ar aduce ruşine, subliniind ideea de curăţie şi discreţie. Iar prin bun simţ se înţelege că femeia se va îmbrăca într-o manieră cumpătată. Pe de altă parte, ea nu va căuta să atragă atenţia asupra ei, prin veşminte „la modă", menite să „captiveze". Asta pentru că o atare îmbrăcăminte ar putea stârni sentimente de admiraţie sau chiar gelozie din partea celor care au datoria să se închine lui Dumnezeu, iar nu să le admire pe ele. Pe de altă parte, femeia trebuie să evite şi reversul medaliei, anume de a atrage atenţia asupra ei printr-o îmbrăcăminte demodată sau ponosită. Scriptura pare să ne înveţe că în privinţa îmbrăcăminţii trebuie să căutăm calea de mijloc, a moderaţiei.

Trebuiesc evitate de asemenea excesele privitoare la împletiturile de păr... aur... mărgăritare... sau îmbrăcăminte scumpă. Prin împletiturile de păr nu se înţelege neapărat că femeile nu trebuie să-şi împletească părul, ci li se atrage doar atenţia să nu depăşească măsura printr-o coafură ieşită din comun. Şi, desigur, a purta bijuterii sau îmbrăcăminte elegantă ca mijloc de a atrage atenţia este în mod hotărât o faptă necuviincioasă, mai cu seamă atunci când ne strângem la rugăciune.

Versetul acesta ne prezintă modul pozitiv prin care se pot împodobi femeile. Găteala care se cuvine femeilor care spun că se tem de Dumnezeu se regăseşte în facerea de fapte bune. Un atare mod de a se îmbrăca nu va distrage atenţia celorlalţi credincioşi de la comuniunea cu Dumnezeu, ci dimpotrivă va conduce la şi mai multă părtăşie. În plus, nu va exista riscul ca acest tip de vestimentaţie să provoace invidie sau gelozie în sens negativ, ci va lăsa o pildă vrednică de urmat.

Faptele bune constituie o temă predominantă în Epistolele Pastorale, formând o contrapondere foarte utilă la învăţătura sănătoasă.

Cât priveşte partea ei la adunările publice ale bisericii, femeia trebuie să primească învăţătură în tăcere, cu toată supunerea - această poruncă fiind în totală concordanţă cu celelalte texte din Scriptură referitoare la aceeaşi temă (1Corinteni 11:3-15;1Corinteni 14:34,35).

Când Pavel spune: Femeii nu-i dau voie să înveţe pe alţii el rosteşte aceste cuvinte sub inspiraţia lui Dumnezeu. Afirmaţia lui nu este deloc urmarea prejudecăţilor sale, cum susţin unii. Dumnezeu este Cel care a decretat că femeile nu au voie să desfăşoare în biserică o slujbă de predare publică. Singurele excepţii de la această regulă sunt surorile cărora li se îngăduie să-i înveţe pe copii (2Timotei 3:15) şi pe tinere (Tit 2:4). Tot aşa femeia nu are voie să exercite autoritate asupra bărbatului. Asta înseamnă că nu trebuie să se ridice mai presus de bărbat, ci să rămână în tăcere. Poate ar trebui să adăugăm aici că ultima parte a versetului 12 nu se mărgineşte doar la adunarea locală - ci este un principiu fundamental în relaţiile lui Dumnezeu cu omenirea, în sensul că bărbatului i-a dat El poziţia de cap, iar femeii poziţia de supunere. Asta nu înseamnă nicidecum că femeia este inferioară, ci doar că este contrar voii lui Dumnezeu ca femeia să exercite autoritate sau stăpânire asupra bărbatului.

Pentru a demonstra valabilitatea acestui principiu, Pavel se referă mai întâi la crearea lui Adam şi a Evei. Întâi a fost întocmit Adam, şi apoi Eva. Însăşi ordinea creaţiei a avut, prin urmare, un rost semnificativ. Creându-l mai întâi pe bărbat, Dumnezeu a lăsat ca El să fie capul, cel care va dirija, cel care vă avea şi exercita autoritatea. Faptul că femeia a fost creată după bărbat înseamnă că ea trebuie să se supună soţului ei. întemeindu-şi argumentul pe succesiunea creaţiei, Pavel exclude orice posibilitate de interpretare conform căreia această învăţătură ar fi doar o chestiune ce ţine de cultura locală.

A doua dovadă se referă la pătrunderea păcatului în omenire. În loc să se apropie direct de Adam, şarpele s-a dus la Eva, copleşind-o cu ispite şi minciuni. Voia lui Dumnezeu a fost ca Eva să nu acţioneze independent. Ea trebuia să se ducă la Adam şi să-i prezinte situaţia. Dar în loc să facă aşa, ea s-a lăsat înşelată de Satan şi a căzut, prin călcarea poruncii.

În legătură cu aceasta, este demn de reţinut că învăţătorii falşi se duc pe la casele oamenilor de obicei atunci când este acasă doar soţia, soţul fiind plecat la serviciu.

Adam nu a fost înşelat. Se pare că el a păcătuit cu ochii deschişi: Sunt unii care susţin că, de îndată ce a văzut că soţia lui a căzut deja în păcat, el a dorit să-şi menţină unitatea cu ea, aruncându-se astfel şi el în păcat. Dar Scriptura nu spune acest lucru, ci doar faptul că femeia a fost înşelată, dar Adam nu a fost.

Acesta este unul din cele mai dificile versete din epistolele pastorale, pentru a cărui elucidare s-au oferit multe explicaţii. Unii cred că ar fi vorba de o simplă făgăduinţă din partea lui Dumnezeu conform căreia o mamă creştină va fi mântuită de moartea ce ar putea rezulta din naşterea de copii. Dar în realitate acest lucru nu este întotdeauna adevărat, întrucât au existat cazuri în care unele creştine evlavioase au murit în actul aducerii unei vieţi omeneşti pe lume. Alţii cred că naşterea de copii (căci în original substantivul acesta este articulat) se referă la naşterea lui Mesia şi că femeile sunt mântuite prin Cel care S-a născut din femeie. Dar nici această explicaţie nu pare să epuizeze sensul versetului, întrucât şi bărbaţii sunt mântuiţi la fel. Nimeni nu e în stare să argumenteze cu destul temei că, potrivit acestui verset, femeia primeşte mântuirea veşnică în virtutea faptului că devine mamă - întrucât asta ar însemna că mântuirea se capătă prin fapte, şi încă fapte de natură cu totul aparte!

Noi sugerăm următoarea explicaţie ca fiind cea mai rezonabilă: Mai întâi, mântuirea din acest context nu se referă la mântuirea sufletului ei, ci mai degrabă la mântuirea poziţiei ei în cadrul bisericii. Din cele spuse de Pavel în acest capitol, s-ar putea crea în mintea unora impresia că femeia nu are nici un loc în planurile şi sfaturile lui Dumnezeu, că este o nulitate. Pavel subliniază cu tărie că lucrurile nu stau deloc aşa. Deşi este adevărat că în biserică nu i se încredinţează nici o slujbă, ea are totuşi o slujbă importantă. Dumnezeu a decretat că locul femeii este în cămin, în familie şi mai cu seamă în slujba creşterii copiilor pentru cinstea şi slava Domnului Isus Cristos. Gândiţi-vă la mamele conducătorilor din biserica de azi! Aceste femei nu s-au suit niciodată pe o platformă să predice evanghelia, dar prin creşterea copiilor lor pentru Dumnezeu, ele au fost cu adevărat mântuite în ce priveşte poziţia şi rodnicia lor pentru Dumnezeu, după cum arată şi Lilley:

„Ea va fi salvată de rezultatele păcatului şi va fi învrednicită să menţină o poziţie de influenţă în biserică, prin acceptarea destinului ei natural de soţie şi mamă, cu condiţia ca această predare să fie ratificată în continuare prin aducerea de roade concretizate printr-un caracter creştin sfinţit.”

Poate cineva se va întreba în acest punct: „Dar care este situaţia cu femeile ce nu se căsătoresc niciodată?" Răspunsul: aici Dumnezeu se ocupă de femei în general. Majoritatea femeilor creştine se căsătoresc şi nasc copii. Cât priveşte femeile care fac excepţie de la această regulă, există multe alte slujbe utile ce li se încredinţează acestor femei şi care nu presupun predarea în public sau exercitarea de autoritate asupra bărbaţilor.

Observaţi condiţia cu care se încheie versetul 15: Totuşi ea va fi mântuită, născând copii, dacă stăruie cu smerenie în credinţă, în dragoste şi în sfinţenie. Cu alte cuvinte, nu este chiar o făgăduinţă necondiţionată. Gândul care se desprinde de aici este că, dacă soţul şi soţia menţin o mărturie creştină unitară, dând cinste lui Cristos în familia lor şi crescându-şi copiii în frica şi ascultarea de Domnul, atunci poziţia femeii va fi salvată. Dar dacă părinţii trăiesc o viaţă lumească de nepăsare, neglijând educaţia copiilor lor, atunci copiii lor ar putea să fie pierduţi faţă de Cristos şi biserică. Într-un asemenea caz, femeia nu realizează adevărata demnitate pe care i-a rânduit-o Dumnezeu.

Nimeni să nu creadă că, întrucât slujba femeii este particulară, fiind limitată la cămin, ar fi, prin urmare, de o importanţă mai mică decât slujba publică. Bine a spus cineva: „Mâna care leagănă copilul este mâna ce conduce destinele lumii." Într-o zi, când ne vom înfăţişa la Scaunul de Judecată al lui Cristos, ceea ce va conta va fi credincioşia cu care L-am slujit pe Domnul. Or această credincioşie poate fi manifestată nu numai de la amvon, ci mai ales în familie.

Al doilea cuvânt adevărat din 1Timotei se referă la lucrarea episcopilor în biserica locală. Un episcop este un creştin cu experienţă şi maturitate, pătruns de înţelegere, care asistă la supravegherea cu evlavie a vieţii spirituale a adunării locale. El nu conduce cu mână de fier, nici nu se poartă ca un şef peste moştenirea lui Dumnezeu, ci conduce prin pilda duhovnicească a propriei sale vieţi.

În vremea noastră termenul „episcop" semnifica un oficial din cadrul bisericii, care exercită autoritate asupra mai multor adunări locale. Dar în Noul Testament întotdeauna existau mai mulţi episcopi în aceeaşi biserică (Fapte 14:23;Fapte 20:17;Filipeni 1:1;Iacov 5:14).

Un episcop este totuna cu un supraveghetor. Acelaşi termen tradus prin episcop din versetul de faţă este tradus „supraveghetor" la Fapte 20:28. Un episcop sau un supraveghetor este totuna cu un presbiter. Aceiaşi bărbaţi care sunt numiţi bătrâni (sau „presbiteri") la Fapte 20:17 sunt numiţi supraveghetori la Fapte 20:28 (cf. şi Tit 1:5 şi 1:7). Bătrânilor li se mai spune şi presbiteri, după termenul presbuteros din greacă. Astfel cuvintele „episcop", „supraveghetor", „bătrân" şi „presbiter" se referă la una şi aceeaşi persoană.

În fapt, termenul tradus prin „bătrân" (presbuteros) e folosit uneori cu referire la un bărbat mai vârstnic, nu neapărat un lider din cadrul bisericii (1Timotei 5:1, în greacă), dar de cele mai multe ori termenul „bătrâni" se referă la bărbaţii din biserica locală care au în grija lor spirituală copiii Domnului.

Noul Testament prevede lucrarea unor episcopi sau bătrâni în fiecare biserică locală (Filipeni 1:1). Dar nu ar fi corect să afirmăm că o biserică nu ar putea exista fără episcopi. Din textul de la Tit 1:5 reiese clar că existau în Creta biserici tinere în care nu fuseseră recunoscuţi încă episcopii.

Numai Duhul Sfânt al lui Dumnezeu poate să-l transforme pe un bărbat în presbiter, aşa cum reiese de la Fapte 20:28. Duhul Sfânt îi pune unui om pe inimă să-şi asume această lucrare importantă şi îl echipează pentru ca să poată desfăşura această lucrare. Desigur se poate alege un episcop prin vot sau prin ordinare. Dar adunarea locală are răspunderea de a-i recunoaşte pe acei bărbaţi din mijlocul ei care au fost făcuţi presbiteri de către Dumnezeu Duhul Sfânt (1Tesaloniceni 5:12,13). Este adevărat că găsim numirea presbiterilor în cartea Tit, dar acolo a fost doar o chestiune de a-i alege pe acei bărbaţi care posedau calităţile corespunzătoare de presbiteri. În vremea aceea, creştinii nu aveau Noul Testament sub forma unei cărţi tipărite, cum îl avem noi azi. Prin urmare, Pavel l-a trimis la ei pe Tit cu aceste informaţii, instruindu-l să-i pună deoparte pe acei bărbaţi care au fost ridicaţi şi crescuţi de Duhul lui Dumnezeu pentru lucrare.

Recunoaşterea bătrânilor (presbiterilor) într-o adunare locală poate îmbrăca o formă ne-protocolară. Adesea creştinii ştiu instinctiv cine sunt presbiterii lor, pentru că s-au familiarizat cu calităţile de presbiter aşa cum sunt acestea prezentate la 1Timotei 3 şi Tit 1. Pe de altă parte, recunoaşterea presbiterilor poate să îmbrace şi o formă mai protocolară. O biserică locală poate organiza un serviciu special în cadrul căruia să-i recunoască în public pe presbiteri. În acest caz, procedura cea mai frecvent utilizată este să se citească pasajele aferente din Scriptură, să fie explicate şi apoi creştinii din biserică să-i desemneze pe aceia pe care-i consideră vrednici de a fi presbiteri în adunarea lor. Numele sunt apoi aduse la cunoştinţa întregii adunări. Dacă o biserică nu posedă bărbaţi care întrunesc calităţile de presbiter, atunci singura cale care îi mai rămâne este să se roage Domnului ca El să ridice astfel de bărbaţi în viitor.

Scriptura nu precizează numărul de presbiteri pe care trebuie să-i aibă o biserică locală, deşi se subînţelege că este vorba de câţiva. Totul se reduce la numărul celor care vor răspunde la călăuzirea Duhului Sfânt.

Dacă cineva doreşte poziţia de episcop, doreşte o lucrare bună. Există tendinţa de a crede că acesta e un post ecleziastic, de mare vază, ce ar presupune o mică responsabilitate sau nici un fel de responsabilitate, pe când adevărata natură a supraveghetorului sau episcopului este aceea a unui slujitor umil, care trudeşte în rândul copiilor lui Dumnezeu. Pentru îndeplinirea lui, se cere mult lucru.

Calităţile unui episcop, prezentate în versetele 2-7, subliniază patru componente absolut necesare: un caracter personal ireproşabil, mărturia în familie, capacitatea de a-i învăţa pe alţii şi un anumit grad de experienţă. Acestea sunt normele stabilite de Dumnezeu pentru toţi cei ce exercită conducere spirituală în biserica locală. Unii din vremea noastră susţin că nimeni nu se poate ridica la măsura acestor standarde - afirmaţie care nu corespunde cu realitatea. Dacă ar fi să dăm crezare acestui argument, ar însemna să nu mai putem avea încredere în autoritatea Sfintelor Scripturi, permiţând ca postul de episcop să fie ocupat de oameni care nu au primit niciodată încuviinţarea Duhului Sfânt.

Un episcop deci trebuie să fie fără vină. Asta înseamnă că nu trebuie să existe nici o acuzaţie serioasă care să poată fi susţinută împotriva sa. Asta nu înseamnă însă că el este fără păcat, ci doar că dacă va comite vreo greşeală, se va îndrepta, atât în relaţia cu Dumnezeu, cât şi cu oamenii. El trebuie să fie ireproşabil, nu numai să posede o reputaţie nepătată, ci şi să merite această reputaţie.

În al doilea rând, el trebuie să fie soţul unei singure soţii. Această cerinţă a fost înţeleasă în mai multe feluri. După unii asta înseamnă că episcopul trebuie să se căsătorească, pe considerentul că un bărbat necăsătorit nu ar putea dobândi gradul de experienţă necesar tratării problemelor din familie, pe măsură ce se ivesc acestea. Dacă acesta e sensul afirmaţiei din versetul 2, că episcopul trebuie să se căsătorească, atunci trebuie să subliniem şi latura cealaltă, ce se desprinde din versetul 4, conform căreia un presbiter trebuie să aibă şi copii.

Alţii sunt de părere că soţul unei singure soţii (creştinii care împărtăşesc această vedere subliniază loialitatea presbiterului faţă de o singură femeie, ce s-ar deduce din construcţia greacă: „un bărbat o singură femeie") înseamnă că dacă prima soţie a episcopului a murit, el nu trebuie să se recăsătorească. Aceasta e o interpretare foarte strictă care s-ar putea reflecta asupra sfinţeniei relaţiei căsniciei.

O a treia interpretare este că afirmaţia se referă la faptul că un episcop nu trebuie să divorţeze - interpretare nu lipsită de merite, deşi nu ni se pare că ar epuiza sensul complet al textului.

Conform unei alte interpretări, episcopul nu trebuie să fie vinovat de nici o necredincioşie sau nereguli în căsnicia sa. Viaţa sa morală trebuie să fie dincolo de orice bănuială. Indiferent ce altă interpretare am da versetului 2, interpretarea enunţată mai sus este negreşit adevărată.

O explicaţie finală este aceea că episcopul nu are voie să trăiască în poligamie. Poate ni se va părea o interpretare stranie, dar ea îşi are meritele ei deosebite. Pe câmpul de misiune contemporan, adesea se întâmplă ca să fie mântuiţi oameni care au trăit în poligamie. Poate că la data când are loc convertirea unui asemenea om, el avea patru neveste. Ulterior el solicită să fie botezat şi primit în biserica locală. Ce va face oare misionarul în această situaţie? Cineva va răspunde că poligamului trebuie să i se ceară să renunţe la trei din nevestele lui. Dar această acţiune va provoca multe dificultăţi, în primul rând, omul va întreba pe care din cele patru să le alunge. Căci pe toate patru le iubeşte şi le asigură un cămin. În plus, dacă se va despărţi de trei din soţii, acestea ar fi lăsate fără întreţinere şi ar putea cădea în prostituţie, ca să-şi câştige existenţa. Dumnezeu nu ar cere niciodată ca un păcat să fie remediat prin comiterea altor păcate şi mai mari. Misionarii creştini din multe locuri de misiune rezolvă o problemă de genul acesteia permiţându-i omului respectiv să se boteze şi să fie primit în biserica locală, fără a i se permite însă să fie presbiter în biserică, atâta timp cât continuă să trăiască în poligamie.

Cumpătat se referă nu numai la hrană şi băutură, ci şi la evitarea extremelor în chestiuni spirituale.

Discret înseamnă că omul nu trebuie să fie uşuratic sau frivol, ci serios, plin de discernământ şi onest. El îşi dă seama că „muştele moarte strică şi acresc untdelemnul negustorului de parfumuri; tot aşa, puţină nebunie biruie înţelepciunea şi cinstea" (Eclesiastul 10:1).

Un episcop trebuie să fie vrednic de cinste (în engleză: „să aibă o comportare bună"), adică să aibă obiceiuri bune, să ducă o viaţă ordonată.

Să fie primitor de oaspeţi adică să-i iubească pe străini. Casa lui să fie deschisă şi celor mântuiţi, şi celor nemântuiţi, căutând să fie o binecuvântare tuturor celor care intră sub acoperişul casei sale.

Un presbiter trebuie să fie în stare să înveţe pe alţii. Vizitându-i pe cei cu probleme spirituale, trebuie să fie în stare să deschidă Scriptura şi să explice voia lui Dumnezeu în aceste probleme. El trebuie să fie în stare să hrănească turma lui Dumnezeu (1Petru 5:2) şi să folosească Scriptura pentru a-i combate pe cei ce aduc învăţături false (Fapte 20:29-31). Asta nu presupune că episcopul trebuie neapărat să aibă darul de a preda, ci mai degrabă faptul că în slujba sa, din casă în casă, precum şi în adunare, el trebuie să prezinte doctrinele credinţei, împărţind drept Cuvântul Adevărului şi fiind gata şi doritor să facă acest lucru.

Sintagma: dedat la vin înseamnă căzut în patima consumului de băuturi alcoolice. Episcopul nu trebuie să fie un om care să se complacă în consumul de vin, care nu duce decât la certuri şi comportament abuziv.

Nici violent (în românește: „nici bătăuş") adică nu trebuie să recurgă la forţa fizică împotriva altei persoane. De pildă, dacă este stăpân, nu trebuie să-şi lovească niciodată slujitorul.

Cuvintele nu lacom de bani (întrucât diaconii nu trebuie să fie iubitori de bani (3:8), pare improbabil că Pavel ar fi omis această calitate chiar şi pentru cei mai responsabili dintre presbiteri) nu se întâlnesc în unele manuscrise vechi, dar se regăsesc în textul majoritar. Iubirea de bani dă roade rele, atât în biserică, cât şi în lume.

Un presbiter trebuie să fie blând, căci în lucrarea din cadrul bisericii va trebui să aibă multă răbdare şi să ştie să cedeze.

Apoi el nu trebuie să se certe, să nu fie arţăgos şi să nu polemizeze pentru cel mai mic lucru. Nu trebuie să insiste să i se facă pe plac. Nu trebuie să ţină morţiş la drepturile lui, ci să fie calm, plăcut şi cu stăpânire de sine.

Un episcop nu trebuie să fie lacom, adică nu trebuie să iubească banii. El are în vedere viaţa spirituală a copiilor lui Dumnezeu. Prin urmare, el va refuza să se lase abătut de la misiunea sa prin dorinţe puternice pentru lucruri materiale.

Pentru a primi recunoaşterea de supraveghetor, un bărbat trebuie să ştie cum să-şi conducă bine casa şi să-şi ţină copiii în supunere. Această cerinţă este valabilă atâta timp cât copiii săi trăiesc sub acelaşi acoperiş. După ce au plecat însă de acasă, întemeindu-şi propria familie, nu mai există aceleaşi condiţii de a manifesta această ascultare. Dacă un om va şti să-şi conducă bine casa, el va evita extremele: fie o asprime prea mare, fie un grad prea mare de îngăduinţă.

Argumentul de aici nu necesită nici o explicaţie suplimentară, fiind pe înţelesul tuturor. Căci dacă un om nu va demonstra capacitatea de a-şi conduce bine casa, cum poate să i se încredinţeze sarcina de a îngriji de biserica lui Dumnezeu? În familia sa, omul respectiv va avea sub îndrumarea sa un număr relativ mic de persoane, care sunt înrudite cu el, majoritatea fiind mai tinere decât el. Pe de altă parte, în biserică el va avea de a face cu un număr mult mai mare de persoane, cu o mai mare diversitate de temperamente. Este evident că dacă un om nu este în stare să-şi exercite conducerea într-o sferă relativ mică, nu posedă calităţile de a conduce nici în sfera mai mare.

Versetul 5 este important pentru că defineşte lucrarea unui presbiter: de a îngriji de biserica lui Dumnezeu. Observaţi că nu se spune: „de a conduce" biserica lui Dumnezeu. Un presbiter nu este un despot, nici măcar unul „luminat", ci un om care îi îndrumă pe copiii lui Dumnezeu cum îşi îndrumă un păstor oile.

Singurul loc unde apare din nou sintagma „a avea grijă de" în Noul Testament este în istoria Bunului Samaritean (Luca 10:34). Căci bunul samaritean a dat dovadă de aceeaşi grijă plină de compasiune faţă de cel căzut între tâlhari de care trebuie să dea dovadă şi presbiterul care îngrijeşte de biserica lui Dumnezeu.

Să nu fie întors la Dumnezeu de curând. Un convertit recent, o persoană tânără în credinţă nu întruneşte calităţile de a fi un episcop, întrucât această lucrare necesită experienţă şi pricepere în credinţă. Există pericolul ca un novice să se umfle de mândrie şi să cadă în osânda diavolului. Prin „osânda (sau vina) diavolului" nu se înţelege judecata pe care ar aduce-o Satan asupra unui om, ci judecata care a căzut asupra Satanei însuşi, datorită mândriei sale. El a dorit să aibă parte de o poziţie înaltă, pentru care nu era calificat şi, ca urmare, a fost coborât.

Un episcop este un om care trebuie să aibă şi o bună mărturie din partea comunităţii. Prin „cei din afară" se înţelege vecinii nemântuiţi. Fără această mărturie bună, el va deveni supus acuzaţiilor oamenilor şi cursei diavolului. Acuzaţiile ar putea veni din partea credincioşilor şi a necredincioşilor.

Cursa diavolului este cursa pe care Satan o întinde celor care nu trăiesc în concordanţă cu mărturia pe care o dau. Când i-a prins în această cursă, el îi face de râs, îi supune batjocurii şi dispreţului.

Apostolul trece acum de la episcopi la diaconi. În Noul Testament nu este altceva decât unul care slujeşte. În general se înţelege că un diacon este unul care are grijă de treburile vremelnice ale bisericii locale, pe când episcopii se ocupă de viaţa spirituală a bisericii. Acest mod de înţelegere a îndatoririlor diaconilor decurge din Fapte 6:1-5, unde au fost numiţi oameni care să se ocupe de distribuirea zilnică a banilor către văduvele din biserică. În realitate, în textul acela nu apare termenul „diacon", ci doar forma verbală, în versetul 2: „Nu este potrivit pentru noi să lăsăm cuvântul lui Dumnezeu ca să servim (textual: „să diaconim") la mese."

Calităţile pe care trebuie să le întrunească diaconii sunt foarte asemănătoare cu cele ale episcopi lor, deşi nu tot atât de exigente. O deosebire importantă este faptul că unui diacon nu i se cere să fie în stare să-i înveţe pe alţii.

Diaconii de asemenea să fie cinstiţi, demni şi vrednici de respect; nu cu două feţe, adică să nu prezinte acelaşi fapt în mai multe variante, în funcţie de persoana căreia i se adresează. Ei trebuie să fie consecvenţi.

Nu băutori de mult vin. Noul Testament nu interzice consumul de vin în scopuri medicale sau ca băutură în acele ţări în care apa potabilă este poluată. Totuşi, deşi consumul moderat de vin este îngăduit, creştinul trebuie să ţină seama şi de mărturia pe care ar da-o în această privinţă. Deşi în unele ţări este posibil ca un creştin să bea vin fără ca mărturia lui să afectată, în alte ţări necredincioşii din jurul lui s-ar poticni dacă l-ar vedea pe un creştin bând vin. În acest caz, deşi ar fi perfect legal pentru creştin să consume vin, nu ar fi şi înţelept!

Diaconii nu trebuie să fie lacomi de bani. Cum am arătat, una din funcţiile unui diacon ar putea fi aceea de a mânui fondurile bisericii locale - ceea ce înseamnă că ar fi foarte expus la ispită, mai ales dacă acel om are deja în el lăcomia banilor. Iuda nu a fost ultimul casier care L-a trădat pe Domnul său, din dragostea sa pentru bani!

Diaconii trebuie să păstreze taina credinţei într-o conştiinţă curată. Asta înseamnă că ei trebuie să fie sănătoşi, atât în doctrină, cât şi în viaţa pe care o trăiesc. Nu e de ajuns să cunoască adevărul, ci mai trebuie să-l şi trăiască în viaţa de toate zilele.

Taina credinţei se referă la credinţa creştină. Multe din doctrinele creştinismului au fost ţinute secrete în perioada Vechiului Testament, fiind descoperite apoi prin apostolii şi profeţii Noului Testament. De aceea se întrebuinţează aici cuvântul taină.

Diaconii trebuie să fie puşi la probă mai întâi, ca în cazul presbiterilor. Asta înseamnă că ei trebuie să fie observaţi o perioadă de timp, poate chiar să li se încredinţeze anumite responsabilităţi minore în cadrul bisericii locale. Apoi, pe măsură ce se vor dovedi vrednici de încredere şi credincioşi, ei vor-putea fi avansaţi, dânduli-se responsabilităţi mai mari. Abia atunci vor sluji ca diaconi. Ca în cazul episcopilor, accentul nu se pune atât de mult asupra poziţiei ecleziastice, cât asupra slujirii Domnului şi a copiilor Săi.

Ori de câte ori un om a fost fără vină în viaţa sa personală şi în viaţa publică, i se va putea încredinţa slujirea de diacon. Fără vină se referă aici îndeosebi la calităţile deja menţionate.

În acest punct poate că nu ar strica să amintim câţiva dintre oamenii care ar putea fi consideraţi pentru slujirea de diaconi în biserica locală. Casierul este unul, apoi secretarul bisericii, apoi directorul şcolii duminicale şi apoi uşierii.

Versetul acesta se referă, după câte se pare, la soţiile diaconilor sau la soţiile episcopilor şi diaconilor. Soţiile celor cărora li se încredinţează responsabilităţi în biserică trebuie să fie, negreşit, femei integre, cu o frumoasă mărturie creştină, care să vină în ajutorul soţilor lor în importanta lucrare pe care o desfăşoară aceştia. Dar termenul tradus prin „soţii" ar putea fi tradus şi prin „femei" - ceea ce ar putea da naştere interpretării conform căreia şi femeile pot sluji ca diaconi sau diaconiţe. Existau, într-adevăr, asemenea femei în biserica primară, vezi Romani 16:1, unde Fivi este denumită slujitoare (acelaşi termen ca cel tradus prin „diacon") a bisericii din Chencrea (probabil nu devenise încă o funcţie pentru femei la această dată timpurie). Ne putem forma o idee despre tipul de slujire al acestor femei în cadrai bisericii citind textul de la Romani 16:2, unde Pavel spune despre Fivi că „a fost de ajutor multora şi mie însumi".

Indiferent care interpretare o acceptăm, femeile acestea trebuie să fie serioase, demne şi sobre; nedefăimătoare, adică să nu-şi petreacă timpul bârfind sau transmiţând zvonuri şi relatări neadevărate şi răutăcioase, menite să facă rău altora. Ele trebuie să fie cumpătate, dând dovadă de stăpânire de sine şi reţinere.

În fine, ele trebuie să fie credincioase în toate. Asta ar însemna că trebuie să fie credincioase nu numai credinţei creştine, ci şi femei vrednice de încredere, loiale, pe care te poţi bizui. Ele trebuie să dea dovadă de discreţie, să ştie să ţină secretele personale şi ale familiei.

Apostolul revine acum la tema diaconilor. Mai întâi el precizează că ei trebuie să fie soţi ai unei singure soţii. Această sintagmă a fost interpretată în diverse feluri, în legătură cu versetul 2 din acest capitol. E de ajuns să spunem aici că, asemenea episcopilor, şi diaconii trebuie să fie ireproşabili în viaţa lor de căsnicie.

Şi ei trebuie să-şi conducă bine copiii şi casele lor. Noul Testament consideră eşecul de a face acest lucru drept un defect al caracterului creştin. Asta nu înseamnă că bărbaţii trebuie să fi autocraţi sau dictatori, ci aceea că copiii lor trebuie să fie ascultători şi să aducă mărturie adevărului.

Propoziţia: „cei ce servesc bine dobândesc un loc de cinste şi o mare îndrăzneală în credinţa care este în Cristos Isus" este minunat ilustrată în cazul lui Filip şi al lui Ştefan. La Fapte 6:5 aceşti bărbaţi se află printre cei şapte diaconi numiţi. Lucrarea încredinţată lor a fost distribuirea banilor la văduvele din biserică. Pe măsură ce ei au dovedit credincioşie în îndeplinirea acestor îndatoriri, se pare că Duhul lui Dumnezeu i-a avansat în sfere superioare de slujire; căci, mai târziu în cartea Faptelor Apostolilor, îl găsim pe Filip slujind ca evanghelist iar pe Ştefan slujind ca învăţător. După ce au slujit bine ca diaconi, ei au fost promovaţi şi li s-a dat o poziţie înaltă în ochii bisericii locale. O persoană care îşi aduce cu credincioşie la îndeplinire sarcina încredinţată, chiar în chestiuni mici, curând va ajunge să fie respectat şi stimat pentru vrednicia şi devotamentul său.

În plus, Filip şi Ştefan au primit o mare îndrăzneală în credinţa care este în Cristos Isus. Asta înseamnă negreşit că ei au primit o mare libertate de a-L mărturisi pe Cristos, prin învăţătura dată altora şi prin rugăciune - aşa cum reiese foarte clar din remarcabila cuvântare ţinută de Ştefan înainte de a fi martirizat.

Apostolul a scris cuvintele de mai sus în speranţa revederii grabnice a lui Timotei.

Aceste lucruri se referă, probabil, nu numai la cele precedente, ci şi la cele următoare.

Pavel a recunoscut posibilitatea că va întârzia sau chiar că nu va ajunge deloc la Efes. În fapt, nu ştim dacă a reuşit să i se alăture lui Timotei la Efes. Şi astfel dacă va mai trebui să întârzie, apostolul vrea ca Timotei să ştie cum trebuie să se comporte credincioşii în casa lui Dumnezeu.

În versetele precedente, Pavel a descris cum trebuie să se comporte episcopii, diaconii şi soţiile lor. Acum el explică cum trebuie să se comporte creştinii în general în casa lui Dumnezeu.

Casa lui Dumnezeu este definită aici drept biserica Dumnezeului celui viu, stâlpul şi temelia adevărului. În Vechiul Testament, Dumnezeu a locuit în tabernacol (cortul din pustiu) şi în templu, dar în Noul Testament, El locuieşte în biserică, care este numită biserica Dumnezeului celui viu - în contrast izbitor cu un templu, în care s-ar afla nişte idoli fără viaţă.

Biserica este numită stâlpul şi temelia adevărului. Un stâlp se folosea nu numai pentru susţinerea unei clădiri, ci, fiind aşezat în pieţe, avea rolul de afişier, de proclama-tor. Biserica este unitatea de pe pământ pe care a ales-o Dumnezeu pentru a proclama şi a desfăşura adevărul Său. De asemenea, este temelia adevărului, adică fundaţia pe care se sprijină clădirea. Este o imagine a bisericii, căreia i s-a încredinţat apărarea şi susţinerea adevărului lui Dumnezeu.

Acesta e un verset dificil. Una din dificultăţi constă în a discerne care e legătura sa cu cel dinainte. Unii spun că aici am avea chintesenţa adevărului, potrivit căruia biserica este stâlpul şi temelia (versetul 15). Alţii spun că versetul acesta ne înfăţişează pilda şi puterea de evlavie despre care Pavel spune că este o parte integrantă din comportamentul corespunzător în casa lui Dumnezeu. Iată ce a spus J. N. Darby:

„Versetul acesta este citat şi interpretat de unii ca şi când s-ar referi la taina Dumnezeirii sau la taina Persoanei lui Cristos. Dar este taina evlaviei sau secretul prin care se produce orice formă de adevărată evlavie - izvorul divin a tot ce se poate numi pioşenie în om. Evlavia izvorăşte din cunoaşterea încarnării, morţii, învierii şi înălţării Domnului Isus Cristos. Aşa îl cunoaştem pe Dumnezeu; şi din rămânerea necurmată în această cunoaştere decurge evlavia.”

Când Pavel spune că taina evlaviei este mare, el nu înţelege prin aceasta că este foarte misterioasă, ci că adevărul necunoscut înainte, despre Persoana şi lucrarea Domnului Isus este foarte minunat şi încântător.

Dumnezeu (numele sacre ale lui Dumnezeu, Cristos, Duhul Sfânt, etc. au fost abreviate în manuscrisele străvechi. Abrevierea greacă pentru Dumnezeu seamănă leit cu termenul „cine" plus o liniuţă orizontală care diferenţiază un theta de un omicron şi o altă liniuţă deasupra cuvântului, pentru a arăta că este o abreviere. Manuscrisele conţin fie varianta: „Dumnezeu", fie „care". Noi acceptăm varianta tradiţională a manuscrisului majoritar, urmată de KJV şi de NKJV) S-a arătat în trup se referă la Domnul Isus şi în special la încarnarea Sa. Adevărata evlavie s-a arătat în trup pentru prima oară atunci când Mântuitorul S-a născut ca un copilaş în ieslea Betleemului.

Se înţelege oare prin sintagma: îndreptăţit în Duhul „îndreptăţit în propriul Său duh"? sau „îndreptăţit de către Duhul Sfânt"? Noi credem că varianta a doua este cea valabilă. El a fost justificat de Duhul Sfânt al lui Dumnezeu la botezul Său (Matei 3:15-17), la schimbarea la faţă (Matei 17:5), la învierea Sa (Romani 1:3,4) şi la înălţarea Sa la cer(Ioan 16:10).

Domnul Isus a fost văzut de îngeri la naşterea Sa, la ispitirea Sa, în agonia Sa din grădina Gheţimani, la înviere şi la înălţare.

Începând din ziua de Rusalii, el a fost vestit printre Neamuri. Vestirea i-a cuprins nu numai pe iudei, ci şi pe oamenii din cele mai îndepărtate colţuri ale pământului.

Crezut în lume descrie faptul că unii, din aproape orice trib sau naţiune, şi-au pus încrederea în Domnul Isus. Nu se spune: „crezut de lume." Deşi vestirea a avut un caracter mondial, primirea mesajului a fost doar parţială.

Primit în slavă este interpretat de majoritatea ca însemnând înălţarea Sa la cer după încheierea lucrării de răscumpărare, referindu-se şi la actuala Sa poziţie. Vincent scoate în evidenţă că (în textul englez, n.tr.) se spune „received up in (deci nu into) glory." Deci sensul e că a fost primit cu toate împrejurările care însoţesc o atare primire, cu toată pompa şi maiestatea, ca pe cel mai victorios dintre generali."

Unii imprimă acestei liste de evenimente o ordine cronologică. De pildă, ei spun că arătat în trup s-ar referi la încarnare; îndreptăţit în Duhul e văzută ca o referire la moartea, îngroparea şi învierea lui Cristos; văzut de îngeri descrie înălţarea Sa la cer; vestit între Neamuri şi crezut în lume se referă la acea zi din viitor când vor fi adunaţi toţi cei răscumpăraţi ai Săi, atât cei înviaţi din morţi, cât şi cei aflaţi în viaţă atunci, pentru a fi primiţi cu El în slavă. Abia atunci seva împlini taina evlaviei, conform acestei păreri.

Dar noi nu vedem de ce trebuie puse evenimentele într-o ordine cronologică anumită. Unii cred că în acest verset avem un fragment al unui imn creştin din era primară. Dacă aşa stau lucrurile, acesta seamănă mult cu cântarea din vremea noastră: „One Day" (într-o zi):

Living, He loved me;

dying He saved me;

Buried, He carried my sins far away;

Rising, He justified freely forever:

One day He's coming - oh, glorious day!

Charles H. Marsh

(Trăind, El m-a iubit;

murind, m-a mântuit;

îngropat, El mi-a luat pe veci păcatele;

înviind, El m-a îndreptăţit pe veci;

într-o zi El va veni o, ce zi glorioasă va fi!)

Două ar fi modurile în care Duhul spune lămurit. Mai întâi, ceea ce urmează să spună Pavel i-a fost dat prin revelaţie divină. Dar, într-un sens mai larg, ni se spune că de la un capăt la altul al Scripturii, şi în special în Noul Testament, ni se spune lămurit că vremurile de pe urmă se vor caracteriza printr-o îndepărtare de la credinţă.

Vremurile de pe urmă înseamnă perioade de timp ulterioare momentului când a scris apostolul aceste cuvinte.

Unii se vor depărta de la credinţă. Cuvântul, unii este caracteristic pentru 1Timotei, în sensul că ceea ce era o minoritate în 1Timotei devine o majoritate în 2Timotei. Faptul că aceşti oameni se depărtează sau se leapădă de la credinţă nu înseamnă că au fost mântuiţi, cu adevărat, ci doar că au făcut o mărturie fără acoperire că sunt creştini. Ei aveau cunoştinţe despre Domnul Isus Cristos şi li se spusese că El este singurul Mântuitor. Ei au pretins un timp că îl urmează, dar apoi au apostaziat de la credinţă.

Nu putem citi acest fragment fără să ne gândim la îngrijorătoarea amploare pe care au luat-o în ultimul timp cultele deraiate. Aici, acest verset, ni se descrie foarte exact răspândirea acestor sisteme religioase false. O mare parte din membrii acestora sunt persoane ce făceau parte anterior din biserici aşa-zise creştine. Poate că aceste biserici au fost cândva sănătoase în credinţă, dar mai târziu s-au îndepărtat, alunecând în terenul evangheliei sociale. Au venit propagandiştii cultelor deraiate, oferind un mesaj „mai pozitiv", şi îndată aceşti creştini „doar cu numele" au căzut în plasa lor.

Ei erau dispuşi să dea ascultare duhurilor înşelătoare şi învăţăturilor demonilor. Prin duhuri înşelătoare se înţelege aici, în mod figurat, învăţătorii falşi, umpluţi de duhuri rele, care îi derutau şi amăgeau pe cei ne-veghetori.

Învăţăturile demonilor nu înseamnă învăţăturile despre demoni, ci chiar învăţăturile inspirate de către demoni, care îşi au originea în lumea demonilor.

Termenul făţărnicie sugerează ideea unei măşti, fiind o descriere foarte reală a membrilor cultelor deraiate, căci ei încearcă să-şi ascundă identitatea. Ei nu vor ca oamenii să ştie cu ce sistem se identifică ei. În plus, ei fac uz de termeni biblici şi cântă cântece creştine. Aşadar, nu sunt doar făţarnici, ci şi mincinoşi. Învăţătura lor nu este după adevărul cuvântului lui Dumnezeu şi ei ştiu lucrul acesta, înşelându-i cu bună ştiinţă pe oameni.

Conştiinţa lor este însemnată ca fierul roşu. Poate că în trecutul vieţii lor, conştiinţa lor fusese sensibilă, dar ei şi-au suprimat-o de atâtea ori şi au păcătuit atât de des împotriva luminii, încât conştiinţa lor a devenit între timp insensibilă şi de-a dreptul împietrită. Acum ei nu mai au scrupule când vine vorba de contrazicerea cuvântului lui Dumnezeu şi propagarea unor învăţături despre care ei ştiu bine că sunt neadevărate.

Două doctrine ale demonilor ne sunt prezentate acum. Prima este învăţătura potrivit căreia ar fi greşit ca cineva să se căsătorească. Aceasta este însă în directă contradicţie cu cuvântul lui Dumnezeu. Căci Dumnezeu însuşi a instituit căsătoria, făcând acest lucru înainte de a fi pătruns păcatul în lume. Nu este nici un lucru nesfânt în privinţa căsătoriei. Iar când învăţătorii falşi interzic căsătoria, ei atacă pe faţă ceea ce Dumnezeu a rânduit.

O ilustrare a acestei învăţături este legea prin care li se interzice unor preoţi şi călugăriţe să se căsătorească. Dar, în mod şi mai direct, acest verset se referă la învăţătura spiritiştilor, numită afinitatea spirituală, prin care, conform lui A. J. Pollock, „legătura căsniciei este luată în derâdere şi, în termeni practici, bărbaţi şi femei sunt seduşi de la partenerii lor legitimi, formând legături nesfinte şi nelegitime cu aşa-numite afinităţi spirituale." Am putea aminti şi atitudinea cultului Ştiinţa Creştină faţă de căsătorie. Iată ce a scris Doamna Eddy, femeie de trei ori căsătorită:

„Până nu se învaţă că Dumnezeu este Tatăl tuturor, căsătoria va continua. Matrimonia, care era cândva un fapt fix între noi, trebuie să-şi piardă actuala aderenţă.”

A doua învăţătură a demonilor este abţinerea de la anumite alimente. O atare învăţătură e întâlnită în rândurile spiritiştilor, care pretind că prin consumul de carne animală s-ar împiedica contactarea spiritelor. De asemenea, teosofii şi hinduşii se opun cu groază oricărei sacrificări de orice fel, pentru că ei cred că sufletul unui om ar putea reveni pe pământ, sub forma unor animale sau alte creaturi.

Pronumele care se referă la căsătorie şi la bucate. Ambele au fost create de Dumnezeu şi trebuie să ne împărtăşim din ele cu mulţumiri. El nu le-a rânduit doar pentru cei nenăscuţi din nou, ci şi pentru cei care cred şi cunosc adevărul.

Orice făptură (sau creaţie) a lui Dumnezeu este bună. Atât hrana, cât şi căsnicia au fost create de Dumnezeu şi nu sunt de lepădat... dacă se iau cu mulţumiri. El a instituit căsătoria pentru propagarea vieţii umane (vezi Geneza 1:28) iar hrana pentru întreţinerea vieţii (Geneza 9:3).

Cuvântul lui Dumnezeu pune deoparte atât hrana, cât şi căsătoria pentru folosul omului. Hrana este astfel sfinţită la Geneza 9:3;Marcu 7:19;Fapte 10:14,15; şi 1Corinteni 10:25,26. Căsnicia este pusă deoparte la 1Corinteni 7 şi Evrei 13:4.

Ele sunt sfinţite prin rugăciune. Înainte de a gusta dintr-o mâncare, noi trebuie să ne plecăm capul şi să mulţumim pentru hrană (vezi Matei 14:19;Fapte 27:35). Prin acest act noi îl rugăm pe Domnul să sfinţească hrana, ca ea să întărească trupul nostru, pentru ca noi să putem să-L slujim şi mai acceptabil, înainte de a păşi în căsnicie, noi trebuie să ne rugăm ca Dumnezeu să binecuvânteze unirea aceasta spre slava Lui, pentru binecuvântarea altora şi pentru binele miresei şi al mirelui.

Este o bună mărturie pentru creştini să mulţumească la masă atunci când sunt în prezenţa celor nemântuiţi. Această binecuvântare nu trebuie să fie „de paradă" sau lungă, dar nici nu trebuie să ascundă faptul ca îi aducem mulţumiri lui Dumnezeu pentru hrana ce urmează s-o mâncăm.

Instruindu-i pe fraţi cu privire la aceste lucruri menţionate în versetele 1-5, Timotei va fi un bun slujitor al lui Isus Cristos. Cum am arătat deja, termenul minister (din versiunea engleză, n.tr.) înseamnă „slujitor". El va fi un slujitor, hrănit cu cuvintele credinţei şi ale bunei învăţături, pe care el le-a urmat până în acel moment.

În această secţiune, Pavel vede în slujirea creştină o formă de întrecere atletică. în versetul 6, el s-a referit la regimul alimentar corespunzător pe care trebuie să-l aibă cel ce îl slujeşte pe Cristos - nevoia de a se hrăni cu cuvintele credinţei şi ale doctrinei bune. În versetul 7, el aminteşte exerciţiul (în românește: „deprinde-te") a cărui ţintă este evlavia.

Apostolul îl sfătuieşte pe Timotei să respingă basmele lumeşti şi băbeşti. El nu trebuie să le combată sau să-şi irosească timpul cu acestea. Mai degrabă el trebuie să le dispreţuiască şi să le respingă. Termenul „basme lumeşti şi băbeşti" ne duce cu gândul la religia Ştiinţa Creştină, care a fost întemeiată de o femeie şi care pare să prindă în special la femeile în vârstă, propovăduind nişte basme, mai degrabă decât adevărul.

În loc să-şi irosească timpul cu mituri şi basme, el trebuie să se deprindă (să facă exerciţii) în vederea evlaviei. În aceste exerciţii sunt cuprinse studierea Bibliei, rugăciunea, meditaţia şi mărturisirea lui Cristos la alţii. Stock spune: „Evlavia nu se poate căpăta din întâmplare, căci curentul tendinţei este împotriva noastră." Trebuie deci să ne deprindem, să depunem eforturi.

Aici se face un contrast între două feluri de exerciţii. Exerciţiul fizic îşi are însemnătatea sa, dar aceasta este limitată şi de scurtă durată. Pe de altă parte, evlavia este bună pentru duhul, sufletul şi trupul omului şi nu numai pentru perioada cât trăim în timp, ci pentru întreaga veşnicie! Cât priveşte viaţa aceasta, evlavia ne dăruieşte cea mai mare bucurie, iar în ce priveşte viaţa viitoare, evlavia ne dă făgăduinţa unei răsplăţi minunate şi capacitatea de a ne bucura de gloriile cerului.

În general cercetătorii sunt de acord că acest verset se referă la pasajul anterior despre evlavie. Faptul că evlavia este de o valoare mare şi eternă este adevărat şi cu totul demn de primit. Este a treia afirmaţie care începe cu cuvintele: adevărat şi cu totul demn de primit în această epistolă.

Căci în acest scop trudim şi suferim ocară (textul critic conţine varianta: „care trudesc şi se luptă"). Scopul menţionat aici este viaţa de evlavie. Pavel afirmă că acesta e ţelul mare spre care îşi concentrează el toate eforturile sale. Acest scop nu pare îmbietor pentru necredincioşi. Dar creştinul vede dincolo de lucrurile trecătoare ale acestei lumi, punându-şi nădejdea în Dumnezeul Cel viu. Nădejdea aceasta nu ne va dezamăgi niciodată, pentru însuşi faptul că El este Dumnezeul Cel viu, care este Mântuitorul tuturor oamenilor, în special al celor care cred. Dumnezeu este Mântuitorul tuturor oamenilor în sensul că El îi păstrează în viaţă, purtându-le zilnic de grijă. Dar El este şi Mântuitorul tuturor oamenilor în sensul arătat anterior - anume că a avut grijă să pună la dispoziţia tuturor oamenilor mântuirea Sa. El este mântuitorul celor care cred în mod special, pentru că ei şi-au însuşit mântuirea pe care a pus-o El la dispoziţie. Am putea spune că El este Mântuitorul potenţial al tuturor oamenilor şi Mântuitorul real al celor care cred.

Lucrurile acestea se referă probabil la ceea ce a spus Pavel în versetele 6-10. Timotei are datoria să poruncească şi să înveţe aceste precepte, aducându-le mereu înaintea copiilor lui Dumnezeu.

Când a fost redactată această scrisoare, Timotei avea probabil între treizeci şi treizeci şi cinci de ani. În contrast cu unii din bătrânii adunării din Efes, el era un om tânăr. De aceea şi spune Pavel în acest punct: „Nimeni să nu-ţi dispreţuiască tinereţea."

Asta nu înseamnă că Timotei trebuie să se aşeze pe sine pe un piedestal şi să se considere imun la critici. Mai degrabă, el nu trebuie să dea nimănui prilejul de a-l condamna. Fiind un model pentru credincioşi, el va evita posibilitatea unor critici îndreptăţite.

În vorbire se referă la conversaţiile lui Timotei. Vorbirea lui Timotei trebuie să fie întotdeauna de aşa natură încât să-l identifice ca pe un copil al lui Dumnezeu. Nu numai că el trebuie să evite rostirea unor cuvinte clar interzise, ci chiar şi pe cele care, dacă nu sunt interzise, atunci ele nici nu îi edifică pe cei ce le ascultă.

În purtare se referă la întreaga comportare a sa. Nimic din purtarea sa nu trebuie să aducă ocară numelui lui Cristos.

În dragoste sugerează că dragostea trebuie să fi motivul de la baza oricăror acţiuni, precum şi duhul în care sunt desfăşurate aceste acţiuni şi ţelul spre care se îndreaptă ele.

În duh lipseşte din cele mai multe versiuni şi comentarii modeme, care urmează textul critic. Dar cuvintele apar în textele majoritare şi tradiţionale. Guy King deplânge faptul că entuziasmul, capacitatea lui de a pătrunde sensul profund al sintagmei, este o:

„...calitate ce, în mod paradoxal, lipseşte din profilul multor creştini. O, pentru un meci de fotbal, ei vor avea entuziasm cât vrei, sau pentru o campanie electorală, dar nu şi pentru slujirea lui DUMNEZEU. Ce minunat este entuziasmul scientologilor, al martorilor lui Iehova, al comuniştilor - entuziasm care ar trebui să ne facă să ne ruşinăm, că nu-l posedăm. O, de ne-ar da Domnul din nou zelul înflăcărat ce cuprindea odinioară biserica! Acel duh de căldură îi va fi o mare îmbărbătare lui Timotei, în lucrarea sa de consolidare a poziţiei şi de înaintare a liniei.”

În credinţă înseamnă probabil „în credincioşie", transmiţând ideea de probitate şi statornicie.

Curăţia trebuie să caracterizeze nu numai faptele sale, ci şi motivele care stau la baza acestor fapte.

Versetul acesta se referă probabil la biserica locală, mai degrabă decât la viaţa personală a lui Timotei. El trebuie să dea atenţie citirii publice a Scripturii, îndemnării şi doctrinei (sau învăţăturii). Există aici o anumită ordine care trebuie respectată. Mai întâi de toate, Pavel subliniază citirea publică a Cuvântului lui Dumnezeu. Lucrul acesta era deosebit de necesar, având în vedere faptul că distribuirea Scripturii se făcea foarte anevoie. Foarte puţini oameni aveau un exemplar al cuvântului. După citirea Scripturii, Timotei trebuia să-i îndemne pe credincioşi pe baza celor citite şi apoi trebuia să-i înveţe marile adevăruri ale cuvântului lui Dumnezeu. Versetul acesta ne aminteşte de Neemia 8 şi în

special de versetul 8 din acel capitol: „Astfel ei au citit tare şi clar din cartea Legii lui Dumnezeu şi i-au dat sensul, ca să-i facă să înţeleagă citirea."

Dar nu trebuie să omitem din acest verset şi citirea şi închinarea personală - devoţiunile înainte ca Timotei să-i poată îndemna şi învăţa din cuvântul lui Dumnezeu pe alţii, el trebuie să facă în aşa fel încât Cuvântul să fie o realitate în primul rând în viaţa sa.

Nu ni se spune ce dar i s-a dat lui Timotei - de evanghelist, de pastor sau de învăţător. Dar tonul general al acestor epistole ne face să credem că ar fi fost vorba de darul de pastor şi învăţător. Ştim însă că... darul, i s-a dat prin profeţie cu punerea mâinilor de către ceata bătrânilor. Mai întâi de toate, i s-a dat împreună cu sau printr-o profeţie. Asta înseamnă că un profet din biserica locală s-a ridicat la un moment dat şi a anunţat că Duhul lui Dumnezeu i-a dăruit lui Timotei un dar. Nu profetul i-a dăruit acest dar, ci doar l-a făcut cunoscut. Aceasta a fost însoţită de punerea mâinilor de către ceata bătrânilor. Din nou vrem să subliniem că presbiterii sau bătrânii nu au avut în ei înşişi puterea de a-l înzestra pe Timotei cu acest dar. Mai degrabă, punându-şi mâinile peste el, ei au semnificat astfel recunoaşterea publică a ceea ce Duhul Sfanţ deja săvârşise.

Procesul aceste poate fi văzut la Fapte 13. În versetul 2, Duhul Sfânt i-a ales pe Barnaba şi pe Saul pentru o anumită lucrare. Poate că au primit cuvântul printr-un profet. Apoi fraţii din localitate au postit şi s-au rugat, punându-şi mâinile peste Barnaba şi Saul, după-care i-au trimis în misiune (versetul 3).

Aceeaşi metodă este urmată şi în zilele noastre, de multe comunităţi creştine. Când bătrânii din biserică devin conştienţi că un om are un dar de la Duhul Sfânt, ei îl recomandă pe acel om, îl încredinţează lucrării Domnului, semnificând astfel încrederea lor în el şi recunoaşterea faptului că Duhul Sfânt lucrează în viaţa lui. Acea recomandare nu echivalează însă cu înzestrarea sa cu acel dar, ci este doar recunoaşterea faptului că Duhul lui Dumnezeu a făcut deja această lucrare.

Există o deosebire între ceea ce s-a întâmplat când bătrânii şi-au pus mâinile peste Timotei, cum se arată aici, şi când Pavel şi-a pus mâinile peste Timotei, aşa cum se arată la 2Timotei 1:6. În primul caz, acţiunea nu a fost deloc oficială, şi darul lui Timotei nu a depins de ea, ci doar a exprimat părtăşia cu el în lucrarea pe care o desfăşura. În cazul al doilea, Pavel a fost realmente canalul apostolic prin care s-a dat darul.

Cuvintele Meditează asupra acestor lucruri ar putea fi traduse şi prin „cultivă" aceste lucruri (sau „Ocupă-te" de ele - versiunea română GBV, n. tr.), aşa cum reiese şi din cuvintele următoare: „consacrate cu totul lor." Pavel îl încurajează pe Timotei să se dedice fără nici o rezervă şi fără să se lase distras de vreun lucru, lucrării Domnului. El trebuie să fie pe de-a-ntregul dedicat misiunii sale. În felul acesta, înaintarea lui va fi văzută de toţi. Pavel nu doreşte ca Timotei să atingă o culme, în slujirea sa creştină, după care să se lase pe tânjală. Mai degrabă, el doreşte ca Timotei să înainteze totdeauna în lucrurile Domnului.

Observaţi ordinea: Mai întâi, Timotei trebuie să iasă seama la el însuşi şi apoi la doctrină (învăţătură). Asta subliniază importanţa vieţii personale la orice slujitor al lui Cristos. Dacă viaţa sa nu e în ordine, poate să fie perfect în învăţătură, că nu-i va folosi la nimic. Bine a spus A. W. Pink: „Slujirea devine o cursă şi un rău, dacă o lăsăm să scoată treptat din viaţa noastră închinarea şi cultivarea vieţii spirituale proprii."

Stăruind în lucrurile despre care a scris Pavel, adică citirea, îndemnul şi instruirea, Timotei se va salva şi pe sine şi pe cei ce-l ascultă. Cuvântul „a salva" de aici nu are nimic de a face cu mântuirea sufletului. Capitolul a început cu o descriere a învăţătorilor falşi care făceau ravagii în rândurile copiilor lui Dumnezeu. Pavel îi spune lui Timotei că prin aderarea statornică la o viaţă de evlavie şi la cuvântul lui Dumnezeu, el se va salva pe sine de aceşti învăţători falşi şi-i va scăpa şi pe ascultătorii săi de aceşti învăţători falşi.

Versetul acesta ne prezintă învăţăturile adresate lui Timotei cu privire la comportamentul pe care trebuie să-l aibă faţă de membrii familiei creştine, în mijlocul cărora avea să lucreze. Fiind mai tânăr şi poate mai agresiv, Timotei ar fi putut fi ispitit să dea dovadă de impacienţă şi resentimente faţă de unii bărbaţi mai în vârstă; de aici îndemnul ce i se adresează să nu mustre cu asprime un om mai în vârstă, ci să-l sfătuiască aşa cum ar sfătui un tată. Cu alte cuvinte, nu s-ar cădea ca el, fiind mai tânăr, să atace verbal o atare persoană.

Mai exista pericolul ca acest tânăr slujitor al lui Cristos să dea dovadă de o atitudine arogantă faţă de bărbaţii mai tineri. Prin urmare, Pavel îi spune să-i trateze pe aceşti oameni mai tineri ca pe nişte fraţi, adică să fie ca unul din ei şi să nu adopte o atitudine de dominaţie asupra lor.

Pe femeile mai vârstnice trebuie să le trateze ca pe nişte mame, cu toată demnitatea, dragostea şi respectul ce li se cuvine.

Curăţia trebuie să caracterizeze toate relaţiile sale cu femeile mai tinere. Nu numai că trebuie să evite orice purtare evident păcătoasă, ci trebuie să se ferească şi de orice gest indiscret sau comportament care ar putea părea greşit.

În versetele 3-16 Pavel se ocupă de subiectul văduvelor în biserica locală şi de tratamentul ce trebuie să li se acorde.

Mai întâi, biserica trebuie să cinstească pe cele care sunt cu adevărat văduve. A cinsti presupune aici nu numai respectul ce trebuie să li se acorde, ci şi ajutorul financiar. O văduvă adevărată este aceea care nu dispune de alte mijloace de întreţinere, bizuindu-se cu totul pe Domnul, ca El să-i poarte de grijă. Această văduvă nu are rude în viaţă, care să aibă grijă de ea.

O a doua categorie de văduve este cea descrisă în versetul de faţă, alcătuită din cele care au copii sau nepoţi. În aceste cazuri, copiii trebuie să înveţe să manifeste o evlavie de ordin practic în familie, răsplătind mama (sau bunica) lor pentru tot ceea ce a făcut ea pentru ei. Versetul ne învaţă fără echivoc că evlavia începe din casă. Ar fi o mărturie foarte proastă pentru credinţa creştină a cuiva, dacă ar face caz de religia sa, când e în public, neglijându-i, în schimb, pe cei de care este legat prin legături de sânge!

Este acceptabil („plăcut") înaintea lui Dumnezeu ca creştinii să aibă grijă de cei dragi ai lor, care sunt lipsiţi de mijloace de întreţinere. Atât manuscrisele cele mai vechi, cât şi cele majoritare nu conţin cuvintele „bun şi" înainte de „acceptabil". Neîndoios versiunea scurtă este cea originală.

În Efeseni 6:2 apostolul Pavel ne dă această învăţătură limpede: „Cinsteşte pe tatăl şi pe mama ta, care este prima poruncă, însoţită de o făgăduinţă." Cum s-a arătat deja, o văduvă adevărată este cea lipsită de resurse financiare, care trebuie să se bizuie pe Dumnezeu pentru asigurarea pâinii cea de toate zilele.

În contrast cu văduva evlavioasă din versetul 5, aici avem văduva dedată la plăceri. Nu s-a putut stabili dacă aici este vorba despre o credincioasă adevărată, sau una care doar poartă numele de credincioasă. Noi credem că este vorba despre o creştină autentică - dar recăzută în păcat. Ea este moartă în ce priveşte comuniunea cu Dumnezeu sau posibilitatea de a fi folosită de El. Timotei trebuie să le prevină pe aceste văduve, să nu trăiască în plăceri şi să-i înveţe pe creştini să aibă grijă de rudele lor şi de cei nevoiaşi.

Aici este subliniată gravitatea eşecului de a purta de grijă de rudele cuiva şi în special de cei din cercul imediat al familiei. Actul acesta echivalează cu o lepădare de credinţă. Credinţa creştină susţine fără echivoc că adevăraţii credincioşi trebuie să poarte de grijă unii altora. Când un creştin nu se achită de această îndatorire, tăgăduieşte, prin acţiunile sale, însăşi adevărurile propovăduite de creştinism. O atare persoană este într-o stare mai rea decât un necredincios, pentru simplul fapt că mulţi necredincioşi se poartă cu dragoste faţă de rudele lor. În plus, un creştin poate aduce ocară numelui Domnului - ceea ce nu se poate afirma în cazul necredinciosului.

Din acest verset reiese că în fiecare biserică locală exista un registru cu numele văduvelor aflate în grija bisericii. Pavel precizează că în acest registru nu trebuie trecută nici o văduvă sub vârsta de şaizeci de ani.

Sintagma: soţia unui singur soţ ridică aceeaşi problemă ca în cazul similar al episcopilor şi diaconilor. Şi aici au fost propuse interpretări similare cu celălalt caz. Negreşit versetul ne spune că viaţa de căsnicie a acestei văduve trebuie să fi fost ireproşabilă, fără nici o suspiciune de abatere morală.

Pentru a putea fi trecută în registru, o văduvă trebuie să aibă şi reputaţia de a fi săvârşit fapte bune de genul celor care caracterizează un credincios duhovnicesc.

Cuvintele: dacă a crescut copii înseamnă, evident, că trebuie să-i fi crescut în aşa manieră încât acest lucru să se reflecte favorabil asupra ei şi a familiei ei creştine. Cu alte cuvinte, nu în creşterea copiilor stă meritul deosebit, ci în creşterea adecvată acordată acestor copii.

Un alt semn distinctiv al văduvei evlavioase este ospitalitatea pe care a dovedit-o faţă de străini. De nenumărate ori în Noul Testament este pomenită această ospitalitate sau omenire, fiind mereu elogiată ca o trăsătură pe care trebuie s-o aibă creştinii.

Spălarea picioarelor oaspeţilor era datoria sclavilor. Ideea subliniată aici este că văduva a efectuat munci considerate de alţii mai puţin elevate, în folosul fraţilor ei de credinţă. Dar spălarea picioarelor ar mai putea fi interpretată şi în sens duhovnicesc, prin asociere cu spălarea realizată de cuvânt. Nu ar fi vorba aici de o slujbă publică, ci de vizitele efectuate în familii, vestind acolo cuvântul lui Dumnezeu în aşa fel încât credincioşii să fie curăţiţi de întinările contractate în umblarea lor zilnică prin lume.

Ajutorul dat celor strâmtoraţi se referă la acte de milostenie săvârşite în folosul celor bolnavi, întristaţi sau strâmtoraţi.

Aşadar, rezumând, vom spune că pentru a fi trecută pe lista adunării locale, această văduvă trebuie să fi dat ajutor la orice faptă bună.

Avem aici un verset dificil al cărui sens general pare să fie următorul: în general, ar fi o greşeală să fie trecute văduvele tinere în grija bisericii locale. Asta pentru că, datorită tinereţii lor, ele ar dori să se recăsătorească - ceea ce nu ar fi greşit, în sine, dar dorinţa de a se recăsători ar putea deveni atât de puternică uneori încât unele dintre aceste văduve tinere s-ar putea chiar căsători cu necredincioşi. Apostolul numeşte această acţiune: se ridică împotriva lui Cristos, pentru poftele lor. Când este pusă în faţă alternativei de a se căsători cu un păgân sau a rămâne necăsătorită din dragoste pentru Cristos şi ascultare de cuvântul Său, văduva tânără tinde, de obicei, să opteze pentru căsătorie - ceea ce ar aduce ocară pentru biserica din localitate, care a întreţinut-o.

Termenul condamnare din acest verset („damnation" în ediţia KJV, deşi în versiunea română acest termen nu apare, n.tr.) nu înseamnă aici pierzare veşnică, ci doar faptul că a ea a fost judecată sau condamnată pentru că şi-a călcat credinţa dintâi. Cândva ea mărturisea o loialitate şi un profund devotament pentru Domnul Isus Cristos, dar acum, când se iveşte prilejul de a se căsători cu un bărbat care nu-L iubeşte pe Cristos, ea îşi uită jurămintele pe care le-a făcut la început lui Cristos, ducându-se după un necredincios şi fiind astfel necredincioasă faţă de Mirele Ceresc.

Pavel nu critică văduvele tinere pentru faptul că se căsătoresc. În fapt, el le îndeamnă să se căsătorească (versetul 14). Obiecţia lui Pavel e îndreptată asupra declinului lor spiritual, faptului că au renunţat la principiile divine, pentru a obţine un soţ.

Dacă biserica locală şi-ar asuma deplina responsabilitate financiară pentru văduvele mai tinere, asta ar putea să le încurajeze să fie leneşe, împreună cu toate relele care decurg din aceasta. În loc să-şi vadă de responsabilităţile lor, ele ar putea deveni bârfitoare, amestecându-se în toate şi ocupându-se cu lucruri care nu le privesc. Nici o acţiune întreprinsă de biserica locală nu are voie să încurajeze asemenea comportament, întrucât, aşa cum am arătat deja, aceasta ar afecta negativ mărturia creştină.

Prin urmare, Pavel afirmă că, în general, este preferabil ca văduvele mai tinere să se căsătorească, să aibă copii şi să îngrijească de căminul lor creştin, în chip ireproşabil. Desigur, Pavel şi-a dat seama că nu întotdeauna va fi posibil ca toate văduvele tinere să se recăsătorească, în primul rând pentru că iniţiativa în această chestiune trebuie să aparţină bărbatului. Însă el afirmă aici principiul general care trebuie urmat ori de câte ori este posibil.

Potrivnicul, adică Satan, este mereu în căutarea unor acuzaţii pe care să le poată aduce împotriva mărturiei creştine şi Pavel caută să evite pericolul ivirii unor cauze întemeiate ca potrivnicul să aibă prilej de învinuire.

Ceea ce a spus apostolul despre văduvele tinere nu este doar o speculaţie sau imaginaţia sa, ci un lucru care deja s-a întâmplat. Unii s-au şi întors după Satan, în sensul că au ascultat de glasul Satanei şi au ales un partener necredincios, în flagrantă neascultare de cuvântul Domnului.

Subiectul revine acum la obligaţia rudelor de a avea grijă de ai lor. Daca vreun credincios sau vreo credincioasă are o văduvă în familie care are nevoie de sprijin, atunci credinciosul respectiv trebuie să-şi asume responsabilitatea îngrijirii acesteia, pentru ca biserica să fie liberă să-i îngrijească pe cei ce realmente sunt lipsiţi de mijloace materiale şi fără rude. Întregul pasaj, de la versetul 3 la 16, ne spune ce trebuie să facă biserica în anumite împrejurări, iar nu ce ar putea face dacă consideră că există circumstanţe atenuate şi dacă îi este cu putinţă. Lungimea paragrafului ne arată că este un subiect important în mintea Duhului Sfânt şi totuşi cele mai multe biserici de azi îl neglijează.

Restul capitolului se ocupă de presbiteri. Mai întâi, Pavel stabileşte regula potrivit căreia bătrânii care cârmuiesc bine trebuie să fie învredniciţi de îndoită cinste. (Referitor la versiunea engleză, autorul comentariului sugerează aici folosirea lui „take lead", după Darby, în locul verbului „to rule", adică a conduce, n.tr.) Cu alte cuvinte, nu se pune problema exercitării unui control, ci a oferirii unei pilde vrednice de urmat. Asemenea presbiteri sunt vrednici de o îndoită cinste. Prin cinste se înţelege respect, dar şi ideea acordării unei asistenţe financiare (Matei 15:6). O îndoită cinste presupune ambele idei. Mai întâi, el este vrednic de respect din partea copiilor lui Dumnezeu, datorită lucrării sale, dar, în cazul în care se consacră cu totul lucrării lui Dumnezeu, este vrednic şi de asistenţă financiară. Cei ce lucrează în cuvânt şi învăţătură sunt probabil cei ce petrec atât de mult timp în predicarea Cuvântului şi predarea învăţăturilor din Cuvânt, încât nu mai pot să desfăşoare o activitate laică pentru a-şi câştiga existenţa.

Aici sunt introduse două versete pentru a dovedi afirmaţia anterioară că presbiterul este vrednic de recompensă. Primul este de la Deuteronom 25:4 iar al doilea de la Luca 10:7. Versetul acesta este deosebit de interesant în legătură cu inspiraţia Scripturilor. Pavel ia un verset din Vechiul Testament şi unul din Noul Testament, le pune alături, pe acelaşi nivel, numindu-le pe amândouă: Scriptura. Rezultă clar de aici că Pavel a considerat scrierile Noului Testament de o autoritate egală cu cele ale Vechiului Testament.

Aceste Scripturi ne învaţă că un bou, de care oamenii se folosesc la treierat nu trebuie oprit de a-şi lua partea ce i se cuvine din grâu. Tot aşa, lucrătorul este vrednic de o porţiune din rodul muncii lui. Tot aşa este şi cu bătrânii (presbiterii). Chiar dacă lucrarea lor nu este de natură fizică, ei sunt vrednici de a fi întreţinuţi de copiii lui Dumnezeu.

Întrucât presbiterii ocupă o poziţie de responsabilitate în cadrul bisericii, ei devin ţinta specială a atacurilor Satanei. Din această pricină Duhul lui Dumnezeu ia măsuri pentru a-i proteja de acuzaţii false.

Principiul este expus clar aici, că nici o acţiune disciplinară nu trebuie întreprinsă împotriva unui presbiter decât dacă acuzaţia poate fi sprijinită de mărturia a doi sau trei martori. De fapt, acelaşi principiu se aplică la disciplinarea oricărui membru al bisericii, dar aici este subliniat pentru că exista pericolul special ca presbiterii să fie acuzaţi pe nedrept.

În cazul unui presbiter care a fost găsit vinovat de a fi păcătuit în aşa fel încât a dăunat mărturiei bisericii, acest om trebuie mustrat în public. Acţiunea aceasta va avea darul de a-i impresiona pe toţi credincioşii cu privire la gravitatea păcatului săvârşit în legătură cu slujirea creştină şi va sluji de avertisment şi element de disuasiune în viaţa altora.

Unii comentatori sunt de părere că versetul 20 nu s-ar aplica în mod special la presbiteri (bătrâni), ci la toţi creştinii. Desigur principiul e valabil în cazul tuturor creştinilor, dar cadrul în care e plasat versetul pare să-l pună în legătură directă cu bătrânii.

Când ne ocupăm de chestiunile de disciplină din biserica locală, trebuie să ne ferim de două pericole. Primul este prejudecata iar al doilea este părtinirea. Este uşor să cădem în ispita de a fi nefavorabil dispuşi faţă de cineva, punând astfel sub semnul prejudecăţii întregul caz. Tot aşa este uşor să dăm dovadă de părtinire faţă de cineva, datorită averii sale, poziţiei sus-puse din cadrul comunităţii sau personalităţii sale. Astfel Pavel îl avertizează solemn pe Timotei în faţa lui Dumnezeu şi a Domnului Isus Cristos şi în faţa îngerilor aleşi, să asculte de aceste instrucţiuni, fără să se pronunţe în nici un caz până nu a intrat în posesia tuturor faptelor şi să nu dea dovadă de părtinire faţă de cineva doar pentru că-i este prieten sau cunoştinţă apropiată. Fiecare caz trebuie judecat ca în faţa lui Dumnezeu şi a Domnului Isus, şi de asemenea ca în faţa îngerilor, îngerii sunt observatorii lumii în care trăim. Prin urmare, ei ar trebui să poată vedea mimai o desăvârşită dreptate în chestiunile de disciplină ale bisericii. Îngerii aleşi sunt cei ce nu s-au implicat în păcat sau în răzvrătire împotriva lui Dumnezeu, ci şi-au păstrat starea dintâi.

Când oameni proeminenţi se identifică cu o biserică locală, există uneori tendinţa de a-i promova degrabă în poziţii de responsabilitate. Aici Timotei este avertizat împotriva luării unor acţiuni pripite când dă recunoaştere unor noi-veniţi. De asemenea el nu trebuie să se identifice cu oameni ale căror caractere nu le cunoaşte, pentru ca nu cumva procedând astfel să se facă părtaş la păcatele acestora. Nu numai că trebuie să se păstreze curat din punct de vedere moral, ci şi curat în neasocierea cu păcatele altora.

Nu reiese clar cum se leagă versetul acesta de cel precedent. Poate că apostolul a anticipat, cu înţelepciune, că implicarea lui Timotei în problemele şi dificultăţile adunării va afecta negativ stomacul său. În acest caz, Timotei nu ar fi primul care să cadă pradă acestei afecţiuni! Cel mai probabil este însă că Timotei suferea frecvent de pe urma apei contaminate - situaţie încă des întâlnită în multe regiuni ale lumii. Sfatul apostolului: „Să nu mai bei doar apă" înseamnă că Timotei nu trebuie să folosească exclusiv apa, ci şi puţin vin. Pavel recomandă folosirea unei cantităţi mici de vin din pricina stomacului lui Timotei şi a frecventelor sale neputinţe. Versetul se ocupă doar de folosirea vinului în scopuri medicale, şi nu trebuie folosit nicidecum ca scuză pentru a tolera consumul excesiv de vin.

Este absolut cert că textul de aici se referă la vin real, nu doar la must sau la suc de struguri. De fapt ne îndoim că exista pe vremea aceea suc de struguri, întrucât sucul din vremea noastră se prepară prin pasteurizare. Faptul că era vin adevărat reiese şi din sintagma: puţin vin. Dacă nu ar fi fost vin real, nu avea sens să se precizeze: puţin vin.

Versetul acesta aruncă lumină de asemenea asupra subiectului vindecărilor divine. Deşi, ca apostol, Pavel negreşit avea puterea de a vindeca tot felul de boli, totuşi el nu s-a prevalat de acest dar. Aici el îndreptăţeşte folosirea medicamentelor în cazul afecţiunilor de stomac.

În versetul acesta apostolul pare să revină la discuţia din versetul 22, unde l-a avertizat pe Timotei să nu se grăbească să-şi pună mâinile peste alţi oameni. Versetele 24 şi 25 explică în continuare acest avertisment.

Păcatele unor oameni sunt arătate dinainte şi sunt atât de evidente încât ele pot fi comparate cu un trâmbiţaş, care sună din trâmbiţă înaintea omului, anunţând că este un păcătos, ţinând-o tot aşa până la judecată. Dar lucrurile nu stau chiar aşa cu toţi oamenii. Unii oameni care sunt păcătoşi nu sunt daţi în vileag decât mai târziu.

În prima categorie, am putea include beţivul pe care-l cunoaşte tot cartierul că e beţiv. Pe de altă parte, există soţul care este implicat pe ascuns într-o relaţie amoroasă cu o altă femeie. Poate că acest păcat nu este cunoscut acum comunităţii, dar mai târziu întreaga afacere sordidă va ieşi la iveală.

Este întrucâtva similar cu situaţia oamenilor buni. Unii se arată de la început a fi buni. Alţii sunt mai retraşi, mai modeşti şi abia după ce trece o bucată de timp iese la iveală bunătatea lor. Chiar dacă nu vedem de la început binele din viaţa lor, viitorul va scoate la lumină binele din

viaţa lor. Lecţia pe care trebuie s-o învăţăm din toate acestea este că nu trebuie să judecăm o persoană de la prima vedere, din clipa când am făcut cunoştinţă cu ea, ci mai târziu, după ce timpul ne-a permis să cunoaştem adevăratul caracter al acelei persoane.

Acum ne este prezentată conduita sclavilor, care sunt denumiţi toţi cei ce sunt sub jugul robiei, adică jugul sclaviei. Mai întâi, apostolul se adresează sclavilor care au stăpâni nemântuiţi. În acest caz, se cuvine ca sclavii aceştia să se poarte obraznic cu stăpânii lor? Sau să se răscoale sau să evadeze? Sau să lucreze cât mai puţin? Dimpotrivă, ei trebuie să-i considere pe stăpânii lor vrednici de toată cinstea. Asta înseamnă că trebuie să le acorde respect, să asculte de ei, să lucreze cu râvnă şi, în general, să caute să le fie cât mai de folos, iar nu o piedică. Motivaţia cea mai bună pentru o slujire atât de credincioasă constă în faptul că prin asta ei dau o mărturie pentru Cristos. Dacă un sclav creştin s-ar purta necuviincios sau s-ar răzvrăti, atunci stăpânul lui ar huli numele lui Dumnezeu şi credinţa creştină, conchizând că toţi credincioşii sunt nişte netrebnici.

Istoria bisericii primare ne arată că sclavii creştini se vindeau în general cu un preţ mai mare pe piaţă decât necredincioşii. Dacă un stăpân ştia că un anumit sclav prezentat la licitaţie este creştin, în general era dispus să plătească mai mult pentru acel sclav, fiindcă ştia că îl va sluji cu mai multă credincioşie şi conştiinciozitate. Iată ce rezultate măreţe produce credinţa creştină!

Versetul acesta ne aminteşte că indiferent cât de umilă poate fi poziţia socială a unei persoane, ea are posibilitatea de a depune mărturie pentru Cristos şi de a aduce slavă Numelui Său.

Adesea s-a spus că instituţia sclaviei nu este condamnată pe faţă în Noul Testament. Dar, pe măsură ce învăţăturile creştine s-au răspândit, abuzurile pricinuite de sclavie au fost abolite.

Fiecare credincios adevărat trebuie să-şi dea seama că este un sclav al lui Isus Cristos, că a fost cumpărat cu un preţ; că nu-şi mai aparţine sieşi, ci că este al lui Isus Cristos, cu duhul, sufletul şi trupul său şi că, prin urmare, Domnului I se datorează cea mai aleasă slujire pe care I-o poate da fiecare.

Versetul acesta se ocupă de sclavii care au stăpâni credincioşi. Negreşit sclavii aceştia erau uneori tentaţi să-şi dispreţuiască stăpânii. Nu este deloc greu să ne imaginăm că atunci când se strângea adunarea locală, în ziua Domnului, pentru frângerea pâinii (Fapte 20:7), stăpânii creştini stăteau la masă alături de sclavii creştini - şi unii, şi alţii fiind fraţi în Cristos Isus. Dar sclavii nu aveau voie să creadă că din această pricină deosebirile sociale din viaţa obişnuită s-au şters. Doar pentru că un stăpân era creştin nu însemna că sclavul nu-i datora cinste şi slujire. Faptul că stăpânul era în acelaşi timp şi credincios, şi un frate preaiubit, avea darul să-l însufleţească pe sclav să-l slujească cu şi mai multă râvnă.

Despre stăpânii creştini se afirmă aici că sunt nu numai credincioşi şi preaiubiţi, ci şi cei ce se bucură de binefaceri. Adică interpretarea generală este că şi ei beneficiază de binecuvântarea mântuirii. Dar cuvintele ar putea însemna şi faptul că atât sclavii, cât şi stăpânii sunt interesaţi în a face bine, că trebuie să slujească împreună, încercând să se ajute unii pe alţii.

Cuvintele învaţă pe oameni aceste lucruri şi îndeamnă-i se referă negreşit la instrucţiunile date mai sus sclavilor creştini. Aplicaţia pentru vremea noastră ar fi desigur în cadrul relaţiei patron-salariat.

Pavel îşi îndreaptă acum atenţia spre cei care ar fi dispuşi să răspândească învăţături străine şi greşite în biserică. Oamenii aceştia nu se ţin de cuvintele sănătoase, adică de cele dătătoare de sănătate, cum erau cuvintele rostite de Domnul nostru Isus Cristos când era pe pământ şi cum sunt cuvintele găsite în evanghelii. Dătător de Sănătate este şi întregul corp de învăţătură aflat în Noul Testament. Aceasta este învăţătura potrivită cu evlavia în sensul că încurajează şi promovează comportarea evlavioasă.

Asemenea oameni sunt plini de mândrie. Ei pretind că posedă cunoştinţe superioare, dar în realitate nu ştiu nimic. După cum a arătat Pavel deja, ei nu ştiu ce vorbesc.

Ei au boala cercetărilor fără rost şi a certurilor de cuvinte. (în engleză se spune că sunt obsedaţi de aceste lucruri, adică literalmente sunt bolnavi). Oamenii aceştia nu sunt sănătoşi duhovniceşte şi, în loc să-i înveţe pe oameni cuvinte sănătoase, ca în versetul anterior, ei îi învaţă cuvinte care îi îmbolnăvesc pe sfinţi. Ei ridică diverse chestiuni care nu zidesc duhovniceşte şi se ceartă pentru cuvinte.

Întrucât lucrurile despre care vorbesc ei nu fac parte din doctrina Bibliei, nu există nici o cale de a le soluţiona într-un fel sau altul, definitiv. Prin urmare, învăţătura lor stârneşte invidie, certuri, cuvinte jignitoare şi bănuieli rele, după cum arată şi Lenski:

„Prin întrebările şi polemicile lor, ei se invidiază între ei pentru aparenta măiestrie cu care celălalt ar fi argumentat. Ei se ceartă în timp ce se contrazic şi se luptă unul cu altul; apoi izbucnesc blasfemiile, adică înfierări îmbrăcate în cuvinte sacre."

Aceste ciocniri izvorăsc din oameni stricaţi la minte, cum arată din nou Lenski:

„Mintea stricată constă din corupere şi dezintegrare - facultăţile mentale nu mai funcţionează normal pe tărâm moral şi spiritual. Ei nu mai reacţionează normal la adevăr. Toată realitatea şi prezentarea adevărului ar trebui să producă reacţia, acceptării, în special în cazul divinei evanghelii mântuitoare, care prin excelenţă ar trebui să aibă acest efect; toate minciunile, falsurile, perversiunile ar trebui să producă în schimb repudiere, mai cu seamă cele din domeniul moral şi spiritual. Când este confruntată cu „adevărul", mintea stricată nu vede şi nu caută decât obiecţii; în schimb, când este pusă în faţa unor lucruri care se abat de la adevăr, mintea stricată nu vede şi nu caută decât motive de acceptare a acestor abateri de la adevăr."

De asemenea, aceşti oameni sunt lipsiţi de adevăr. Cândva ei aveau cunoştinţă despre adevăr, dar pentru că au respins lumina, au fost deposedaţi de adevărul pe care l-au cunoscut cândva.

Oamenii aceştia socotesc că evlavia este un izvor de câştig. Se pare că ei optează pentru meseria de învăţători religioşi pentru că le oferă posibilitatea unei remuneraţii maxime pentru o prestaţie minimă de lucru. „Ei fac din cea mai sfântă dintre vocaţii un meşteşug bănos."

Acest verset nu numai că ne aminteşte de păstorii-argaţi, care se dau drept slujitori creştini, dar care în realitate nu au pic de dragoste pentru adevăr, ci ne fac să ne gândim la spiritul negustoresc ce a pătruns atât de insidios în sânul creştinătăţii - vânzarea de indulgenţe, jocuri de loterie, bazaruri şi tot felul de iarmaroace (pe la biserici), etc. De aceştia fereşte-te. Ni se porunceşte să stăm departe de aceşti oameni

ne-evlavioşi, credincioşi doar cu numele.

Dacă versetul precedent ne-a dat definiţia falsă a termenului de câştig, cel de faţă ne prezintă adevăratul sens al cuvântului. Combinaţia de evlavie cu mulţumire este un mare câştig. Evlavia fără mulţumire ar prezenta o mărturie unilaterală. Iar mulţumirea fără evlavie nu ar constitui nici o trăsătură creştină distinctivă. Dar a avea evlavie şi în acelaşi timp a fi mulţumit cu împrejurările în care te afli este un lucru de mare preţ, ce nu poate fi cumpărat cu toţi banii din lume.

Capitolul acesta se aseamănă foarte mult cu învăţăturile Domnului Isus din Predica de pe Munte. Versetul 7 ne aminteşte de învăţătura Sa potrivit căreia trebuie să ne încredem în Tatăl nostru ceresc, lăsând ca El să ne împlinească nevoile.

Există trei momente în viaţă când avem mâinile goale: când ne naştem, când venim la Isus şi când murim. Versetul acesta ne aminteşte de primul şi ultimul din momente. Căci noi n-am adus nimic în lume şi nici nu putem să luăm cu noi nimic din ea.

Înainte de a muri, Alexandru Cel Mare a spus: „Când voi muri, aşezaţi-mă pe catafalc cu mâinile neînvelite, ci lăsate afară, ca toţi să vadă că sunt goale." Bates comentează pe această temă:

„Da, mâinile acelea care odată ţineau cel mai falnic sceptru din lume; care mânuiau cândva cea mai victorioasă sabie; care erau odată pline de argint şi aur; care puteau salva viaţa cuiva sau, printr-o simplă semnătură, să i-o piardă, acum erau GOALE.”

Mulţumirea constă din satisfacţia noastră faţă de împlinirea nevoilor de bază ale vieţii. Tatăl nostru ceresc ştie că avem trebuinţă de hrană şi de îmbrăcăminte şi ne-a făgăduit că ni le va asigura. Necredinciosul îşi petrece cea mai mare parte a vieţii în jurul elementelor de hrană şi îmbrăcăminte. În schimb, creştinul trebuie să caute mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi neprihănirea Lui iar Dumnezeu va avea grijă ca lui să nu-i lipsească lucrurile esenţiale ale vieţii.

Termenul tradus prin îmbrăcăminte cuprinde aici hainele dar şi o locuinţă. Trebuie să ne mulţumim cu hrana, cu hainele şi cu locuinţa pe care le avem.

Versetele 9-16 se ocupă direct de cei care au o dorinţă nestăpânită de a se îmbogăţi: Păcatul lor nu constă în faptul că sunt bogaţi, ci în faptul că lăcomesc pentru a deveni bogaţi. Cei ce doresc să fie bogaţi sunt oameni care nu se mulţumesc cu hrana, îmbrăcămintea şi locuinţa pe care le au, ci vor să aibă tot mai mult.

Dorinţa de îmbogăţire îl duce pe om în ispită. Pentru a-şi atinge scopul, el este ademenit să folosească mijloace necinstite şi adesea violente. Între aceste metode se află jocurile de noroc, specula, frauda, sperjurul, hoţiile şi chiar omorul. Un astfel de om cade într-o cursă. Dorinţa devine atât de puternică încât el nu i se mai poate împotrivi. Poate că îşi spune că atunci când contul lui de la bancă va atinge o anumită cifră, se va opri. Dar nu poate. Când atinge plafonul propus, doreşte unul şi mai mare. Dorinţa după bani aduce cu sine griji şi temeri, care-i înfăşoară sufletul. Oamenii care sunt hotărâţi să se îmbogăţească cu orice preţ cad în multe pofte nebune, căci există în permanenţă dorinţa de a nu se lăsa mai prejos de „lonești". Pentru a se menţine într-o anumită pătură a societăţii, adesea ajung, sub acest impuls, să jertfească unele din lucrurile cele mai de preţ din viaţa lor.

De asemenea ei cad în pofte periculoase. Lăcomia după avere îi face pe oameni să-şi pericliteze sănătatea şi să-şi pună în pericol sufletul. Într-adevăr, acesta e sfârşitul spre care se îndreaptă. Ei devin atât de preocupaţi de lucrurile materiale încât se îneacă în ruină şi pierzare. În goana lor nebună după aur, ei neglijează sufletul lor nemuritor. Barnes atrage atenţia:

„Distrugerea s-a încheiat. Au fost ruinate fericirea, virtutea, reputaţia şi sufletul însuşi. Dorinţa irezistibilă îmbogăţire aleargă la bordul unui bolid plin de nebunie, care distruge totul în cale, în viaţa de acum şi în cea de apoi. Câţi membri ai familiei umane au fost astfel distruşi!”

Iubirea de bani este o rădăcină a tot felul de rele. Nu toate relele din univers izvorăsc din iubirea de bani, dar ea este totuşi una din marile surse ale unei mari diversităţi de rele. De pildă, iubirea de bani duce la invidie, certuri, furturi, necinste, necumpătare, părăsirea lui Dumnezeu, egoism, fraudă, delapidare, etc.

Nu despre bani ca atare este vorba aici, ci despre iubirea banilor. Banii pot fi folosiţi în slujba Domnului într-o mulţime de căi, din care să rezulte numai bine. Dar aici este vorba despre dorinţa nestăpânită de bani, care duce la păcat şi ruşine.

Acum este menţionat un rău produs de iubirea banilor, şi anume rătăcirea de la credinţa creştină. În goana lor nebună după aur, oamenii neglijează lucrurile spirituale şi până la urmă le este foarte greu să-şi mai dea seama dacă au fost mântuiţi vreodată.

Nu numai că oamenii aceştia au scăpat din mână valorile spirituale, ci s-au străpuns singuri cu multe dureri. Gândiţi-vă la durerile care însoţesc lăcomia după avuţii! Tragedia unei vieţi irosite. Durerea de a-ţi vedea copiii pierduţi în lume. Întristarea de a vedea cum peste noapte te-ai ruinat, pierzând toată averea. Frica de a te întâlni cu Dumnezeu, fie nemântuit sau cel puţin cu mâinile goale. Episcopul J. C. Ryle rezumă:

„În realitate, banii sunt una din avuţiile cele mai nesatisfăcătoare. Negreşit ei îţi iau unele griji, dar aduc cu ei tot atâtea griji cât îţi iau. Trebuie să te zbaţi ca să-i câştigi. Apoi trebuie să te frământi ca să-i păstrezi în siguranţă. După care urmează ispitele legate de folosirea lor. Şi apoi sentimentul de culpabilitate legat de modul greşit în care i-ai cheltuit. Perplexitatea de a scăpa de ei. Două treimi din toate certurile, disensiunile şi procesele din lume izvorăsc dintr-o cauză cât se poate de simplă: banii.”

Cel mai bogat om din lume era cândva proprietarul unor sonde de petrol, al unor rafinării, al unor tancuri petroliere şi al conductelor aferente; al unor hoteluri, al unei companii de asigurări, al unei instituţii bancare şi al unor firme de aviaţie. Dar el şi-a înconjurat moşia de 350 de hectare, cu paznici, câini fioroşi de pază, garduri de fier, reflectoare, alarme şi sirene. Pe lângă faptul că se temea de avioane, vapoare şi nebuni, se mai temea de boală, de bătrâneţe, de neputinţă şi de moarte. Era singuratic şi posomorât, şi a recunoscut că n-a putut cumpăra fericirea cu bani.

Lui Timotei i se spune aici omul lui Dumnezeu - titlul acordat adesea profeţilor în Vechiul Testament, prin care se înţelege un om cu purtare evlavioasă. Ar putea fi un indiciu că Timotei avea darul profeţiei. Reversul omului lui Dumnezeu este „omul păcatului", aşa cum citim la 2Tesaloniceni 2. Omul păcatului va fi însăşi întruparea păcatului. Toate lucrurile legate de acest om îi vor face pe oameni să se gândească la

păcat. Timotei trebuie să fie un om al lui Dumnezeu, un om care îi va determina pe oameni să se gândească la Dumnezeu şi să-L slăvească pe Dumnezeu.

În slujirea sa pentru Cristos, Timotei trebuie să fugă de îngâmfare (versetul 4), necurăţie (versetul 5), un duh nemulţumit (versetul 6-8), pofte nebune şi periculoase (versetul 9) şi de iubirea banilor (versetul 10). El trebuie să cultive în schimb caracterul creştin - singurul lucru pe care îl poate lua cu el în cer. Aici ne sunt prezentate elementele caracterului creştin: neprihănirea, evlavia, credinţa, dragostea, răbdarea, blândeţea.

Neprihănirea se referă la dreptate, justiţie şi integritate în relaţiile noastre cu semenii.

Evlavia este calitatea de a fi ca Dumnezeu.

Credinţa ar putea însemna credincioşie sau statornicie.

Dragostea denotă afecţiunea noastră, atât pentru Dumnezeu, cât şi pentru semenii noştri.

Răbdarea este statornicie, capacitatea de a îndura, când suntem încercaţi.

Blândeţea este un duh smerit.

Nu numai că Timotei trebuie să fugă şi să urmeze, dar mai trebuie şi să lupte. Aici termenul a lupta nu se referă la starea combatantă, ci la susţinerea cu toată tăria. Termenul nu este împrumutat din vocabularul tacticii de luptă, ci din cel al întrecerilor sportive. Lupta cea bună de care se vorbeşte aici este credinţa creştină şi cursa, alergarea ce o însoţeşte. Timotei trebuie să alerge bine la această întrecere. El trebuie să apuce viaţa veşnică. Asta nu înseamnă că trebuie să se lupte pentru a dobândi mântuirea, căci o avea deja. Dar ideea subliniată aici este că trebuie să trăiască în practică zilnică viaţa veşnică pe care o avea deja.

Timotei fusese chemat la viaţa aceasta veşnică când a fost convertit. De asemenea, el a depus acea frumoasă mărturisire înaintea multor martori. Poate că aceasta se referă la botezul lui, deşi ar putea cuprinde şi toată mărturia ulterioară dată de el pentru Domnul Isus Cristos.

Apostolul îi încredinţează acum lui Timotei o sarcină solemnă şi face acest lucru în prezenţa celor doi martori supremi.

Mai întâi sarcina este încredinţată în faţa lui Dumnezeu care dă viaţă tuturor lucrurilor. Poate că, scriindu-i lui Timotei, Pavel era conştient că într-o zi va trebui să-şi dea viaţa pentru mărturia depusă de el pentru Domnul Isus. Dacă aşa se va întâmpla, atunci este bine ca acest războinic tânăr să-şi aducă aminte că Dumnezeu este Cel care dă viaţă tuturor lucrurilor. Chiar dacă oamenii vor reuşi să-l omoare pe Timotei, credinţa lui este în Cel care învie morţii.

În al doilea rând, sarcina este încredinţată în faţa lui Cristos Isus. E1 este marea pildă a mărturiei frumoase. Înaintea lui Pontus Pilat El a făcut acea frumoasă mărturie. Deşi aceste cuvinte se referă probabil la toate cuvintele şi acţiunile Mântuitorului înaintea guvernatorului roman, ele au în vedere mai cu seamă afirmaţia Sa de la Ioan 18:37: „Eu pentru aceasta M-am născut şi pentru aceasta am venit în lume: ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu." Această mărturie neclintită a fost prezentată în faţa lui Timotei ca un exemplu de urmat în mărturisirea despre adevăr.

Lui Timotei i se încredinţează sarcina de a păzi porunca. Unii cred că asta se referă la porunca de a lupta „lupta cea bună", menţionată anterior. Alţii susţin că se referă la întreaga sarcină pe care i-a încredinţat-o Pavel lui Timotei în această epistolă. Iar alţii cred că porunca este mesajul evangheliei sau revelaţia lui Dumnezeu, aşa cum ne este dată în cuvântul lui Dumnezeu. Noi credem că este sarcina de a menţine adevărul despre credinţa creştină.

Sintagma: fără pată şi fără vină se aplică în cazul lui Timotei, mai degrabă decât al poruncii. În păzirea poruncii, Timotei trebuie să menţină o mărturie care să fie fără părtăşie, ireproşabilă.

În Noul Testament, arătarea Domnului nostru Isus Cristos este mereu înfăţişată privirilor credinciosului. Credincioşia faţă de Cristos în lumea aceasta va fi răsplătită la Judecata lui Cristos. La rândul lor, aceste răsplăţi se vor arăta atunci când Domnul Isus va reveni pe pământ ca să-Şi stabilească împărăţia. Atunci se vor vădi cu claritate rezultatele credincioşiei sau necredincioşiei.

Învăţaţii Bibliei nu sunt de acord cu privire la faptul dacă pronumele din versetul acesta şi cel următor se referă la Dumnezeu Tatăl sau la Domnul Isus Cristos. Luat separat, versetul 15 pare să se refere la Domnul Isus, pentru că El este hotărât cel numit Rege al regilor şi Domn al domnilor la Apocalipsa 17:14. Pe de altă parte, versetul 16 pare să se refere în mod deosebit la Dumnezeu Tatăl.

În orice caz, sensul versetului 15 pare să fie următorul: Când Domnul Isus va reveni pentru a domni pe pământ, oamenii îşi vor da seama cine este binecuvântatul şi singurul Potentat. Arătarea va vădi cine este adevăratul Rege. Când i-a scris Pavel lui Timotei, Domnul Isus era Cel respins, aşa cum continuă să fie şi în ziua de azi. Dar va veni o zi când se va arăta limpede că El este Regele peste toţi care domnesc şi că El este Domn peste toţi cei ce domnesc ca domni.

Binecuvântat înseamnă nu numai vrednic de a fi lăudat, ci şi Unul care are în El însuşi plinătatea tuturor binecuvântărilor.

La arătarea Domnului Isus, oamenii îşi vor da seama de asemenea că numai Dumnezeu posedă nemurirea. Asta înseamnă că El este Singurul care deţine nemurirea în mod inerent îngerilor li s-a conferit de asemenea nemurirea iar la înviere credincioşii vor primi trupuri nemuritoare (1Corinteni 15:53,54), dar Dumnezeu are nemurirea în El însuşi.

Apoi se spune despre Dumnezeu că locuieşte într-o lumină de care nu te poţi apropia. Asta se referă la slava strălucitoare şi nespus de luminoasă ce înconjoară tronul lui Dumnezeu. Omul în condiţia sa naturală ar fi mistuit îndată de aşa splendoare. Numai cei care sunt acceptaţi în Preaiubitul, care sunt desăvârşiţi în Cristos se pot apropia de Dumnezeu fără să fie nimiciţi prin aceasta.

În fiinţa Sa esenţială, nici un om nu L-a văzut pe Dumnezeu şi nu-L poate vedea. În Vechiul Testament, oamenii au văzut arătări ale lui Dumnezeu, numite teofanii. În Noul Testament, Dumnezeu S-a revelat desăvârşit în Persoana Preaiubitului Său Fiu, Domnul Isus Cristos.

Dar rămâne valabil adevărul că Dumnezeu este invizibil ochilor muritorilor. Acestuia I se cuvin cinstea şi puterea veşnică şi Pavel încheie îndemnurile solemne pe care i le încredinţează lui Timotei cu atribuirea de omagii lui Dumnezeu.

Pavel s-a referit anterior pe larg la cei care doresc să se îmbogăţească. Aici el se ocupă de cei care sunt deja bogaţi. Acestora Timotei trebuie să le poruncească să nu se îngâmfe, căci aceasta este ispita celor bogaţi. Ei au tendinţa de a-i privi de sus pe cei ce nu au mulţi bani, ca şi când aceştia ar fi necioplţi, inculţi sau, în orice caz, nu prea inteligenţi. Desigur în realitate nu totdeauna aşa stau lucrurile. În Noul Testament, marile bogăţii nu sunt un indiciu al binecuvântării lui Dumnezeu, cum erau în Vechiul Testament. Pe când bogăţiile erau semnul distinctiv al oblăduirii divine sub lege, marea binecuvântare a noii dispensaţii este suferinţa.

Bogaţii nu trebuie să se încreadă în „nesiguranţa bogăţiilor”. Banii au obiceiul de a prinde aripi, luându-şi îndată zborul. Deşi marile resurse dau impresia că-ţi procură o mare siguranţă, realitatea este că singura certitudine din lumea aceasta este în cuvântul lui Dumnezeu.

Prin urmare, bogaţii sunt sfătuiţi să se încreadă în Dumnezeul Cel viu, care ne dă toate din belşug, ca să ne bucurăm de ele. Unul din marile laţuri care-i pasc pe bogaţi este că e greu să posezi bogăţii fără să-ţi pui încrederea în ele. Dar aceasta este o formă de idolatrie. Este o negare a adevărului potrivit căruia Dumnezeu este Cel care ne dă toate din belşug, ca să ne bucurăm de ele. Această afirmaţie nu scuză traiul în huzur, ci doar afirmă că Dumnezeu este Izvorul adevăratei plăceri şi savurări, şi că lucrurile materiale nu pot produce această plăcere sau bucurie.

Creştinului i se aminteşte că banii pe care-i posedă nu sunt ai lui, ci i-au fost daţi ca să-i administreze. El poartă răspunderea de a-i folosi spre slava lui Dumnezeu şi bunăstarea semenilor săi. El trebuie să-i întrebuinţeze în facerea de fapte bune şi în disponibilitatea sa de a-i împărţi cu săracii.

Regula de viaţă a lui John Wesley era aceasta: „Fă cât mai mult bine, pe toate caile posibile, în toate locurile pe unde vei merge, ori de câte ori vei avea prilejul, cât mai mult timp posibil."

Prin „disponibili să împartă" se înţelege că trebuie să fie gata să folosească banii pe care îi are ori de câte ori Domnul îi arată că trebuie să procedeze aşa.

Versetul acesta subliniază adevărul potrivit căruia este posibil să folosim lucrurile materiale din viaţa aceasta aşa încât ele să ne aducă dividende în veşnicie. Prin folosirea fondurilor noastre pentru lucrarea Domnului în vremea de acum, noi ne strângem o comoară, o bună temelie pentru viitor. În felul acesta noi apucăm viaţa ce este cu adevărat viaţă.

Am ajuns la ultimul îndemn dat de Pavel lui Timotei, în care îl încurajează să păzească ce i s-a încredinţat. Asta se referă probabil la doctrinele adevărate ale credinţei creştine. Nu se pune aici problema sufletului sau mântuirii lui Timotei, ci este o referire la adevărul evangheliei harului lui Dumnezeu. Aidoma banilor depuşi la bancă, adevărul încredinţat lui Timotei trebuia păstrat „intact, integru şi nevătămat".

El trebuie să evite vorbele goale şi lumeşti şi împotrivirile ştiinţei (termenul latin scientia înseamnă pur şi simplu „cunoaştere" sau "cunoştinţe". Derivatul englezesc „science" (textul ediţiei din 1611) are acum un înţeles mult mai restrâns, de unde şi schimbarea pe care a operat-o ediţia NKJV) pe nedrept numite astfel. Prin vorbele goale se înţelege pălăvrăgeala cu privire la chestiuni lipsite de importanţă.

Pavel îşi dădea seama că Timotei va întâmpina o serie de învăţături care vor poza drept cunoştinţe adevărate, dar care în realitate vor fi opuse revelaţiei creştine, după cum arată şi episcopul Moule:

„Gnosticii din vremea lui Pavel pretindeau că-i pot duce pe discipolii lor „mai presus de ceata credincioşilor de rând, ridicându-i, chipurile, la un cer superior, populat cu iniţiaţi care ar cunoaşte tainele fiinţei şi care prin aceste cunoştinţe ar trăi o viaţă emancipată şi eliberată de robia materiei, lăfăindu-se în voie în lumea spiritului.”

De toţi aceştia Timotei trebuie să se depărteze. Asta s-ar referi în vremea noastră la cultele false cum ar fi „Ştiinţa Creştină". Sistemul acesta pretinde că este creştin în caracter şi că posedă cunoştinţa adevărată, dar este pe nedrept numit astfel. Nu este nici creştin, nici ştiinţă!

Versetul acesta poate fi aplicat şi la numeroasele forme ale ştiinţelor naturii, aşa cum sunt acestea predate în şcolile de azi. De fapt nici o descoperire adevărată a ştiinţei nu poate să contrazică vreodată Biblia, pentru că secretele universului au fost plasate în univers de Cel care a scris Biblia, însuşi Dumnezeu. Dar multe din aşa-numitele fapte ale ştiinţei nu sunt în realitate nimic altceva decât teorii nedemonstrate. Orice ipoteze de acest gen, care contrazic Biblia, trebuie respinse.

Pavel şi-a dat seama că unii din cei ce-şi spuneau creştini au fost furaţi de aceste învăţături false şi s-au rătăcit în ce priveşte credinţa. Aceste versete de încheiere ne prezintă marile pericole ale aşa-numitului intelectualism, raţionalism, modernism, liberalism şi toate celelalte „ism"-uri care fie că îl nesocotesc pe Cristos, fie că încearcă să-L dilueze.

Harul să fie cu tine! Această benedicţie e „semnul distinctiv" al lui Pavel, pentru că numai harul lui Dumnezeu poate să-i ţină pe ai Săi „pe calea dreaptă şi îngustă". Amin.

clickbible.org